

Jó Pajtás

2016. IV. 7.

70. évf., 12. szám

Fotó: Nagy Magdolna

** Nem könnyű pályát választani*

** Újabban verseket ír az óbecsei év sportolója, Hasznosi Tóth Karolina*

** Az udvarlást lehet és kell is tanulni*

** Picasso önarcképei*

Hatvanéves az újvidéki Petőfi

Szerbia legjobb iskolái között emlegetik az újvidéki Petőfi Sándor iskolát. Az biztos, hogy nagyon sok értékes ember került ki onnan, s ez biztosan a legjobb fokmérője az iskolának. A diákok számának tekintetében az iskola nem a legnagyobb a városban, a nagyjából 1500 tanulóval a második helyen áll, a színvonal megtartására azonban mindig is nagy súlyt helyeztek. 1956. évi megalapítása óta folyamatosan ezt teszik. Az iskola napját március 21-én, a tavasz első napján ünneplik, az idén immár hatvanadik alkalommal. Tekintettel az évfordulóra, különös gonddal emlékeztek meg az eseményről, melyen részt vett az iskola valamennyi diákja, tanára, alkalmazottja, a szülők és barátok is. **Argyelán**

Zoltán igazgató elmondta, hogy összesen 68 gyermek tanul magyar nyelven az intézményben, az 59 tagozatból 8 magyar tannyelvű. Az iskola megalakulásakor, 1956-ban mindössze 8 tagozata volt és 230 tanulója. Fontosnak tartotta elmondani, hogy az iskola 2013-ban rákerült az oktatásügyi minisztérium által összeállított, az 50 legjobb szerbiai iskolát tartalmazó jegyzékre, amelyen csupán három újvidéki általános iskola neve szerepel. Az iskolában kilenc nyelv tanulására van lehetőség, a szerb és a magyar nyelv mellett oktatják az angolt, németet, olaszt, franciát, szlovákot, ruszint és a görögöt. A kínai nyelv fakultatív tanítása egyelőre csak terv. Érdekes, hogy hat éve bilingvális oktatást is foly-

tatnak, egyedülként Újvidéken. Ez azt jelenti, hogy egyes tantárgyakat angol nyelven is tanulhatják a diákok.

Az iskola épületét először 1960-ban kellett bővíteni, majd 1988-ban, akkor kapott korszerű tornatermet, 2004-ben konyhát, ebédlőrészt és hat új tantermet építettek, a legújabb részt pedig 2012-ben adták át.

Szinte különlegességgént említhető, hogy az iskolának a hat évtized alatt mindössze négy igazgatója volt: **Huber Lajos, Vračarić Ildikó, Argyelán Erzsébet** és a mostani, Argyelán Zoltán.

sz.b.

Fotó: Dávid Csilla

VERS A MAGYAR KÖLTÉSZET NAPJÁRA

Varró Dániel

**Eszedbe jut,
hogy eszedbe ne jusson**

*Eszedbe jut, hogy eszedbe ne jusson
valahogy mégis elfelejteni,
leírod, aláhúzod, kiragaszod,
számárfülcskét hajtogatasz neki,*

*kisimítod, odateszed a székre,
az ágy mellé, hogy szem előtt legyen,
leülsz, kötsz egy csomót a lepedőre,
elalszol, elfelejtet, hirtelen*

*eszedbe jut, felugrasz, zsebre vágod,
a szíved közben összeviszsa ver,
sehogy sem hiszed el, hogy ott van nálad,*

*kihúzd, megtapogatod, de mindjárt
el is teszed, és ráhúzod a cipzárt –
mikor megnyugszol, akkor vesztet el.*

Rajz: Tuza Bence, 2. osztály,
Gyöngyöstarján (Magyarország)

Nem könnyű pályát választani

A tavasz beköszöntésével egyidejűleg megkezdődött a tanulmányi versenyek időszaka az iskolások életében. De nemcsak az egymás közötti versengés ideje jött el, hanem az az időszak is, amikor a végzősöknek végképp el kell dönteniük, hova tovább.

Címoldali felvételőnk a temerini Kókai Imre iskolában készült, megörökítettük a futaki Mezőgazdasági Középiskola bemutatkozását. Csalogatóan berendeztek egy tantermet, és szemmel láthatóan voltak is kíváncsiskodók a „kínálat” iránt.

A középiskolák tehát most már nemcsak nyílt napokkal igyekeznek felhívni magukra a figyelmet – amikor a diákok a szüleikkel megnézhetik az iskolát, megismerhetik a tanárokat –, hanem a helyszínre, az általános iskolákba is elutaznak, bemutatkozni.

A temerini tapasztalat azt mutatja, hogy hasznos a bemutatkozás, még akkor is, ha ilyenkor mindenki a legjobb oldalát szeretné megvillantani, ami kissé rózsaszín fényt vet rá. A megkérdozett diákok először találkoztak a különböző középiskolák tanáraival, ott tanuló középiskolásokkal, szembesülhettek a középiskolai tanárokkal, s ez minden bizonnyal felgyorsítja pályaválasztási döntésüket.

N-a

Az óbecsei Petőfié volt egy évig az ÁMV serlege

Tavaly az óbecsei Petőfi Sándor iskola érdemelte ki az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjének vándorserlegét. A nagy seregszemlét idén április 2-án tartották meg Szabadkán.

Az óbecseiek lázasan készültek idén is a megmérettetésre. Március 17-én tartották meg az iskolai versenyt, s a zsűri (Szűcs Budai Engelbert és Koncz Erzsébet magyartanárok) továbbjutatta az alsósok közül szólóénekes kategóriában az elsős **Sétáló Anettet**, a harmadikos **Koncz Antóniót** és **Tallós Kingát**. Prózamondásban a harmadikos **Kiskomáromi Zsolna**, szavalásban a harmadikos **Kádas Anna** és az elsős **Herbatényi Botond** jutott tovább.

A magyar környezetnyelvként beszélők kategóriájában továbbjutott a második **Marcelo Berček** és a negyedikes **Miroslav Mrđanov** (versmondás). A legszebb fogalmazást **Jasmina Milinkov** írta Velem mindig történik valami címmel. A képzőművészet terén a második **Péter Petra** és a negyedikes **Bezeg Hunor** képviselte az iskolát.

A fősősök kategóriájában a hatodikos **Varnyú Sára** és a nyolcadikos **Karácsonyi Orso-**

Az alsósok a Petőfi-szobornál

lya (fogalmazás), az ötödikes **Lázár Lea** és a nyolcadikos **Sági Andrea** (képzőművészet), az ötödikes **Tallós Hédi** és a hetedik **Fenyvesi Zénó** (szólóénekes), az ötödikes **Herbatényi Zsolt**, Károlyi Egon, a hetedik **Szabó Beatrix**

és **Bagi Natália** (versmondás) képviselte az óbecsei Petőfié. A magyar környezetnyelvként beszélők közül az ötödikes **Aleksandra Mrđanov** és a hetedik **Milica Mrđanov** (versmondás) utazhatott Szabadkára. Rajtuk kívül a hatodikos **Szemendri Tamás** és a hetedik **Bezeg Réka** (próza-mondás), a nyolcadikos **Kisutcai Szilárd** (szép beszéd) és a nyolcadikos **Zórád Zolt** (általánosműveltség-teszt) is a legjobbak közül ki-kerülve léphetett fel az ÁMV-n.

Koncz Erzsébet

A továbbjutott felsősök

Népviseletre gyűjtöttek Moholon

Húsvéti kirakodóvásárt tartott jótékony-sági szándékkal Moholon a Csobolyó Művelődési Egyesület és a VMSZ Női Fórumának helyi szervezete. Az egy napos vásáron tizenkilenc árus, köztük különféle kézművesek, cukrászok, virág- és könyv-árusok kínálták portékájukat, és tombola is várta az érdeklődőket. A rendezvényt a Pitypang csoportot kívánták támogatni, hogy eljuthassanak a Köketánc és a Szőlő síp, szőlő! idejéig rendezvényekre, valamint hogy beszerezhessék a számukra elengedhetetlen, de költséges népviseletet.

csin

Újabban verseket írok

A tavalyi év sportolójánál, az óbcei Hasznosi Tóth Karolinánál jártunk

Hasznosi Tóth Karolina az óbcei Sever Đurkić iskola hetedikese. Színkitűző tanuló, de jut ideje naponta eljárni a sportközpontba edzésre meg a zeneiskolába, ugyanis hegedülni is tanul.

Szép tavaszi délután van. A Kisrét Óbecse legszebb része. Mindenfelé kertes házak. A korai meleg kicsalogatta a tavaszi virágokat. Karolinához igyekszem, hogy elmesélje a Jó Pajtás olvasóinak, mióta úszik, milyennek találja ezt a sportot, milyen érzés az év sportolójának lenni.

A kertben náluk is virítanak a krókuszok, a jácintok. Mindjárt a tetőtérren kialakított új szobájába vezet, ahol rögtön kivehető, hogy lány a tulajdonosa: példás rendben sorakoznak a könyvei, a falra helyezett polcokon pedig az érmei, serlegei... Hogy hány van, nem is kell számolnia, fejből tudja: kerekén 77! 38 arany-, 23 ezüst-, 16 bronzérem és tizenkét serleg. Majd azzal folytattuk, mióta úszik, milyen versenyeken vett eddig már részt, hol szerezte ezt a témérdek érmet, hogyan lett az év sportolója.

– Négyévesen, egy szülinapon hívott a barátnőm – emlékezik vissza Karolina –, hogy menjek én is a medencére úszni. Hát mentem. Négyévesen tanultam meg úszni, s mondhatom, meg is szerettem. Elsajátítottam a delfin-, hát-, mell- és a gyorsúszást is. Hatévesen már versenyszerűen úsztam. Nem esik nehezemre naponta edzésre járni! Sok barátnőm, barátom lett az úszóklubban!

– **Milyen volt a díjátadó ünnepség?**

– A község háza dísztermében adják át korosztályonként a serleget, a díszoklevelet, meg is vendégelték bennünket. Élmény és öröm is átvinni a díjat. Az utóbbi időben hosszú távon, 2, 3, 5, 8 és 10 km-es távokon úszom. A nyílt vízben, főleg a Tiszán értem el szép eredményeket.

Nyári élményem

A nyáron sok helyen jártam,
Barátokat is bőven találtam.
Hosszú távokat úsztam,
Élményt is elértem.
Barátnőmmel aludni,
Az volt ám a buli!
Medencére járni,
Sokat búvárokodni.

Már néha gondolok a szerelemre
Vajon az szerelem?
Ha mindig rá gondolok?
Ha róla álmodok?
Ha látom, gyorsabban ver a szívem.
Mikor ránézek
És látom, hogy engem néz,
Szívcskék repkednek előttem.
Mosolyában el tudok merülni,
Mint a tengerben egy csepp víz.

Hasznosi Tóth Karolina

Nagy gyűjteménye van az év sportolójának

A korcsoportomban az utóbbi időben majdnem mindig első lettem.

Hogy valaki az év sportolója legyen, meg kell pályázni, le kell írni, hogy hol, milyen eredményeket ért el az elmúlt évben. Én leírtam, hogy voltam versenyen Zomborban (5000 m-en), s az én kategóriámban 2. helyezést értem el. Azután Nagybecskerekén 1., Panoniján 1., Versecen 1., Velebiten (2500 méteres távon) 2., Topolyán az országos versenyen 5000 méteres távon 1., 10 000 méteres távon 1., Moholon (4000 méteren) 2., Szabácson (4000 méteres távon) 1., Óbecsén (3000 m) 1., Krivaján (35 000 m) 1., Magyarkanisán a nemzetközi úszómaratonon (3000 m) 2., Törökbecsén (8000 m) 1., Sremska Mitrovicán (2000 m) 3., Bezdánban (4000 m) 2. és a szerbiai kupán 1.

– **Biztosan sokan gratuláltak.**

– Igen, mindenki! Az edzőm, a barátaim, szüleim, testvérem, a szimpátiám... Az iskolában a tanárim.

– **Sokfelé jártál, nemcsak itt, Vajdaságban versenyeztél.**

– Igen, Magyarországon Szigetváron, Harkányban, Romániában Temesváron.

A medencén is szeretek úszni, láttam sok szép medencét, nekem a temesvári tetszett a legjobban.

– **Milyen a versenyszerűen úszó diáklány egy napja?**

– Mindennap este 7-kor van az edzés, és másfél óráig tart. Ha délutános vagyok az iskolában, akkor a suliból egyenesen a medencére megyek. Először bemelegítő gyakorlatokat végzünk, majd jöhet az úzás. Ha meg délelőtti vagyok az iskolában, van időm délután megtanulni a leckét, zeneiskolába menni... Az edzőm, Jovan Jecanski segít, hogy minél jobb eredményt érjek el. Már el sem tudom képzelni az életemet

úzás nélkül. Jól érzem magam a barátaim, az úszótársaim körében.

– **Láttalak, hallottalak a zeneiskolában koncerten hegedülni. Az is jól megy, szépen játszottál.**

– Nagyon szeretek hegedülni, de versenyre még nem mentem. Van egy kamarakórusunk, s ünnepségeken föl szoktunk lépni.

– **Szórakozásra jut-e idő?**

– Nyáron is járunk hetente kétszer edzésre, s edzés után ott maradunk fürödni, átmegyünk a meleg vizes medencére. Meg a Tiszára is le szoktunk menni a barátnőmmel. Nekem az úzás, a fürdés a jelenti a szórakozást.

– **Hobbid?**

– Szeretek olvasni is, van sok könyvem, meg járok a könyvtárba is. Most Nathalie Somers Lányok regénye című könyvét olvasom. Meg a házi olvasmányokat is el szoktam olvasni. A Jó Pajtást egész kis korom óta átnézem. Újabban verseket írok...

– **Ilyen sok szép eredmény után gondolkodtál-e már azon, mi leszel, ha nagy leszel?**

– Még nagyon messze van a pályaválasztás, de azt tudom, a helyi gimnáziumba iratkozom majd, s továbbra is járok edzésre, még egy pár évig szeretnék hosszú távokon úszni.

– **Mit tanácsolsz a Jó Pajtás olvasóinak?**

– Sportoljanak! Ha tehetik, ússzanak sokat, mert egészséges, alakformáló sport.

Egészséges, mert minden izmot megmozgat, s ha tehetik, ússzanak minél többet. Arányosan fejlődik a szervezet. Meg jó érzés elsőnek lenni! A dobogó legfelső fokán állni elmondhatatlan érzés! Meg a barátkozás sem elhanyagolható: vannak barátaim Szabadkán, Szigetváron, Harkányban, Kanizsán, Topolyán... A Facebookon levelezünk.

Koncz Erzsébet

A sakk közösségfejlesztő és hasznos

Bajsa szeretné elérni, hogy a sakk választható tantárgyként bekerüljön az iskolai oktatásba

Bajsa először szerveztek közési sakkversenyt az általános iskolások részére. A versenyt március 12-én rendezték meg a helybeli Testvériség-Egység Általános Iskolában. Az agyfejlesztő tornát a Szerbiai Sakkszövetség és az oktatásügyi minisztérium is támogatta. A játszma rapid sakkverseny formájában zajlottak, ami azt jelenti, hogy mindkét játékosnak 15-15 perc állt rendelkezésére egy-egy fordulóban. Összesen 7 fordulót tartottak, külön csoportokban játszottak a fiúk és a lányok. Az osztályokat a következőképpen csoportosították: 1-2., 3-4., 5-6. és 7-8. osztályosok. A versenynek 40 résztvevője volt, akik három település négy iskolájából érkeztek: a topolyai Csáki Lajos és Nikola Tesla iskolából, valamint a bácskossuthfalvi Id. Kovács Gyula iskolából, hogy összemérjék erejüket a házigazda iskola erősségeivel. A bíró **Bacsa Zoltán** volt.

A bajsai Szegi Lajos Sakk-klub tagjaival beszélgettem el a verseny után.

Pletikoszity Martin az 1-2. osztályosok csoportjában II. helyezést ért el:

– Körülbelül másfél éve kezdtem edzeni, de már előbb is tudtam a lépéseket. A sport sokat jelent nekem, mivel nagyon szeretem, és itt önállóan tudom a döntéseimet meghozni arról, hogy hogyan lépek egyik négyzetről a másikra. Az igazat megvallva, jobban szeretek a fekete színű bábuval játszani. Most, hogy második lettem, ez még jobban buzdít arra, hogy fejlődjek, és hogy ne adjam fel.

Lakatos Miklós a 3-4. osztályosok csoportjában bizonyult a legjobbnak. A sakkról ezt nyilatkozta:

– Két éve kezdtem, már az elején bebizonyosodott, hogy ez igazán nekem való sport. Rengeteg versenyen vettem már részt. A felnőttek versenyén nem álltam dobogóra, de a gyermekversenyeken kiemelkedőnek mondhatom magam. Jártam már EU-bajnokságon is, és ott sok tapasztalatot szereztem – mondta. – Nagyon tetszett a bajsai verseny, és nagyon örülök az első helynek, szerintem megérdemeltem ezt a helyezést.

Bilicki Dianna második helyezést ért el korosztályában. A jó eredményt annak is köszönheti, hogy hetente kétszer is eljár a sakk-klubba.

– Szerintem jól megszervezték a versenyt, és nagyon örülök a második helynek. Talán lesznek még akár jobb eredményeim is. A jövőben is folytatni fogom ezt a sportot. Remélem, egyszer leszek én is olyan jó sakkozó, mint az oktatóim.

A kiváló bajsai sakkozók annak is örülnének, ha a sakkot bevezetnék az iskolai tárgyak közé.

Kocsis Gábor, a bajsai iskola fizikatanára, a verseny egyik fő szervezője a következőképpen nyilatkozott:

– Az egész vezénylés komputeren, egy úgynevezett svájci rendszer segítségével könnyedén lebonyolódott, minden rendben zajlott. Iskolánk tavaly simán bejutott a körzeti versenyre, és most sem vallottunk szégyent. Azt is elmondhatom, hogy sokat fejlődünk egy év leforgása alatt. Szeretném megköszönni azok segítségét, akik hozzájárultak a verseny megszervezéséhez és lebonyolításához. Az idei körzeti sakkverseny április 9-én lesz.

– Hogyan képzeled el a következő években a sakk népszerűsítését? – érdeklődtünk a tanárnál.

– Az a legfőbb cél, hogy választható tantárgy legyen. Erre már van terv az 1.-től a 4. osztályig. Azt szeretnénk még elérni, hogy eljusson az emberek tudatáig az, hogy ez a sport közösségfejlesztő és hasznos.

Vaszlavik István, a bajsai iskola nyolcadikos tanulója

A verseny eredményei:	
B – Bajsa, T – Tesla, Cs – Csáki, M – Bácskossuthfalva	
1-2. osztály	
Lányok:	Fiúk:
I. Bakos Veremis (M), 1. oszt.	I. Juhász Árpád Bálint (M), 1. oszt.
II. Bilicki Dianna (B), 2. oszt.	II. Pletikoszity Martin (B), 2. oszt.
II. Forgács Livia (M), 1. oszt.	III. Georgijevski Gorjan (T), 1. oszt.
3-4. osztály	
Lányok:	Fiúk:
I. Vurdelja Vivien (M), 3. oszt.	I. Lakatos Miklós (B), 4. oszt.
II. Juhász Eva Luna (M), 3. oszt.	II. Benacsek Dorián (Cs), 4. oszt.
	III. Toma Gergely (M), 3. oszt.
5-6. osztály	
Lányok:	Fiúk:
I. Radulović Tamara (T), 5. oszt.	I. Micić Miloš (Cs), 5. oszt.
II. Füstös Adrián (M), 5. oszt.	
	III. Njegovan Vidak (Cs), 5. oszt.
7-8. osztály	
Lányok:	Fiúk:
I. Jelić Teodora (B), 8. oszt.	I. Micić Marko (T), 8. oszt.
II. Dobrosavljević Andrea (T), 8. oszt.	II. Crnjak Petar (B), 8. oszt.
III. Mrkaljević Milica (T), 8. oszt.	III. Arsenić Marko (T), 8. oszt.
Csapatverseny:	
Lányok:	Fiúk:
I. Testvériség-Egység	I. Id. Kovács Gyula Á. I.
II. Nikola Tesla	II. Testvériség-Egység Á. I.
III. Id. Kovács Gyula	III. Nikola Tesla Á. I.

Megemlékezés Magyarcsernyén

Nemzeti ünnepnapunkon minden évben megkoszorúzzuk iskolánk névadójának, Petőfi Sándornak a szobrát. Idén az ünnepség délből vette kezdetét az iskola előtt. A diákok műsort készítettek, amiben én is részt vettem, egy Petőfi-verset szavaltam. A falu vezetői és a vendégek beszédet mondtak Petőfi Sándorról és a róla állított mellszoborról. A koszorúk elhelyezése után a diákok egy énekkel zárták az eseményt.

Este hatkor következett az iskolai műsor, ahol iskolánk diákjai énekeltek, szavaltak, citeráztak és táncoltak. Nagyon jól telt az ünnep, örülök, hogy minden évben vissza tudunk emlékezni iskolánk névadójára és az 1848/49-es forradalomra.

Oláh Dávid, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Újra PISA-tesztelés

Minden készen áll arra, hogy Szerbia részt vehessen a 2018. évi PISA-teszten, azaz a nemzetközi tanulói teljesítménymérésen. A szerbiai diákok 2003 óta vesznek részt a PISA-teszten, s bár az ezt megelőző ciklusból – 2015-ben – kimaradtak, a következő tesztelésen 2018-ban már ismét jelen lesznek. Történhet ez azért, mert az oktatási minisztérium jelentése szerint most idejében elkezdődött a felkészülés, a szükséges dokumentáció előkészítése, a felmérést szervező Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) ugyanis a 2015. évi nemzetközi felmérésből azért zárta ki Szerbiát, mert késett a szükséges dokumentumok átadásával.

Egy olyan országban, ahol a diákok fele kitűnő és minden hetedik tanuló Vuk-díjas, a PISA-teszt egyike lehet az oly kevés objektív mérési eszköznek. Mivel nem történtek gyökeres változások az oktatásügyben, nemigen várható, hogy az elmúlt felmérésekhez képest jelentősen változna az eredmény 2018-ban.

Mint ismeretes, országunk eddig nemigen remekelt a felmérésen. A 2012. évi nemzetközi PISA-felmérésen a 65 országban elvégzett tesztelés során Szerbiában 5000 15 éves felkészültségét mérték. Az eredmények alapján a 43. helyre került, miközben kiderült, hogy a tanulók 33 százaléka nem értette, mit olvas, 40 százalékuk pedig matematikai írástudatlannak bizonyult.

Jelenleg folyik a diákok kiválasztása, akik részt vesznek majd a tesztelésen.

Húsvét a Hunyadiban

Újabb nap múlt el a tehetségápolás és a hagyomány jegyében a Hunyadi János Általános Iskolában. Kreatív tojásfestést szerveztek a diákok számára a tavaszi szünet előző utolsó tanítási napon. Mint Tehetségpont, mindig fontosnak tartották a tehetségek kiemelését, gondozását és fejlesztését. Számos területen jeleskednek a tanulók, néha a képzőművészet kerül középpontba.

A nap folyamán műhelymunkán szorgoskodtak a diákok. Saját fantáziájuk és népi minták alapján gyönyörű hímes tojásokat készítettek. A foglalkozásokat Szedlár Barna Rózsa képzőművészet szakos tanár vezette. A tojások mellett a húsvéti képeslapok is szerepet kaptak. Lélegzetelállító alkotások születtek. A szorgalmasabb diákok régi, tradicionális locsolóverseket gyűjtöttek, ezekből a fiúk néhányat meg is tanultak.

A nap végén a diákok kiállítást szerveztek az elkészült munkákból. Az iskola diákjai a szünetekben tolongva csodálták

meg a szebbnél szebb alkotásokat, tudakolva, hogy ki tud ilyet alkotni.

A Hunyadi János Általános Iskolában bíznak abban, hogy ezzel a megmozdulással, ha csak egy kicsit is, hozzájárultak ahhoz, hogy a gyerekeik minél többet megtudjanak a múltjukról, gyökereikről, hogy ne csak célt és utat mutassanak nekik, hanem visszatekintést is a régmúltra, hogy tudják, honnan jönnek és merre tartanak.

Kopasz Tamara

A tükör előtt

Az üres szobámban ültem, csend volt, csak a falióra ketyegését hallottam. Szemben volt előttem egy nagy tükör, és én csak néztem magam, és elgondolkodtam.

Azon töprengtem, hogy valójában ki is vagyok én. Hosszú, gesztenyebarna, sima haj, néhol világos tincsekkel, ovális arc, itt-ott pici barna szemölcs. Egy pár égkék szem, babarózsaszín ajak. Mélyen belenéztem a tükörbe, elmosolyodtam. Elégedett, mosolygós arc. De vajon miért elégedett? Azt hiszem, megváltoztam, az egykori szégyenlős kislányból, akiből hiányzott az önbizalom, mára egy elégedett, barátságos, vidám lány lett. Minek köszönhetem ezt? Évek óta tagja vagyok egy moderntánc-csoportnak, ahol sok kedves barát vesz körül. Úgy érzem, ők az én második családom. Itt mindig boldognak és felszabadultnak érzem magam. Emellett beleszerettem a kajakedzésbe. Csodálatos siklani a vízen, magam mögött hagyva hullámot, bűt, bánatot, és csak törekedni a sikerre, szépre és jóra.

Mély gondolataimból a telefonom hangja riasztott fel, egy kedves barátnőmtől kaptam képzzenetet, ahol őt és az előbb leírt mosolygós arcomat láttam.

**Beretka Leona, 7. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse**

Iskola

Iskola, iskola
minden gyerek jár oda.
Nem fát vágni, nem ám,
tanulni kell ott igazán!
Okosítani fejedet,
élesíteni agytekervényeidet.
Segít a sok lecke, feladat,
amit a tanár felad.
Mert az iskola nem csarnok,
nem üres épület,
ahol folyosók, tan- és tornatermek
katonásan, egymás mellett,
hanem tanárok, diákok lehelnek bele életet,
gyerekszivajtól zengenek.
S főleg a nagyszünetek
a várva várt percek,
ahol zavarócskázni, bújókáskázni lehet,
s köttetnek életre szóló szövetségek,
melyek holnapra megszűnnek.
De se baj, lesznek még felejtethetetlen események!
S a pedagógus, a nevelő
nem sulifegyőr, nem börtönőr,
nem papol és magyarázza,
inkább magaviseletével példázza,
mi az erényes, feddhetetlen magaviselet,
amiről minden rosszcsonst példát vehet!
S a tanórák egymást követik –
órarend szerint.
Az idő könyörtelenül múlik.
A munkába belefárad a diák,
a tanárok sem bírják.
S mikor az utolsó óráról kicsöngetnek,
a növendékek szomorúan hazamennek.
Behunyja sok szemét az iskola,
s holnapig bezárul kapuja.

**Hegedűs Sára, 5. osztály,
Kizur István iskola, Szabadka**

Kedves Tanulók!

Ránkköszöntött a bohókás április, a tavasz, közeledik a költészet napja. Biztosan kihat iskolai mindennapjaitokra. Én mindenesetre a küldeményekből ezt a következtetést szűrtem le.

Örvendetes, hogy kedvenc olvasmányélményeiteket megosztottátok velünk, legalábbis a csantavériek részéről megvolt az igyekezet. Példájuk talán követőkre talál. Mint az Farkas Laura fogalmazásából kitűnik, nemcsak a háziolvasmányok a jó olvasmányok, hanem a könyvtár is valóságos kincstár, sok bölcsességet, gondolatot, történetet rejtget. Gondoljatok erre, hisz hamarosan, az április 11-ei magyar költészet napja után, 14-én a könyvtárosok világnapját ünnepeljük. Ők azok, akik szívesen elkalauzolnak benneteket a polcok között, hogy megtaláljátok a megfelelő olvasmányt. Bízunk bennük!

Különböző remek munkákat kaptunk a héten a szabadkai Október 10., a Kizur István, a pacséri Moša Pijade, a csantavéri Hunyadi János, a magyarcsernyei Petőfi Sándor, az adai Cseh Károly iskolából. A befutott munkák közül igyekezzünk minél többet közzétenni a következő számokban.

Nagy Magdolna

Tavasz

Ha a tavaszra gondolok,
máris a télre mordulok,
mert a tél, az nem vitás,
elűzi a tavasz szép illatát.
Mikor már eljön a nyár, te azonnal elszaladsz.
Ezen törom én a fejem, már évek óta,
de majd rájövök, ha valaki a fülembe súgja.

**Kosaras Csenge, 5. osztály,
Moša Pijade iskola, Pacsér**

A szilárd jellem

Ismerek egy bácsit. Egyszerű, mindennapi dolog, mondhatnád, de hidd el, mégsem. Elme-selem ennek okát.

Egészen kicsi voltam még, amikor először találkoztunk. Anya kezét fogtam az utcán, a bácsi pedig egy néniét. Nem értettem a dolgot, hiszen nekem meg kell fognom anya kezét, mert elesem. De miért kell fognia a néni kezét? Anyukám elmagyarázta, hogy a néni beteg, és azért kell a kezét fogni, mert különben ő is elesne. Később múltak az évek. Én már rég nem fogtam anya kezét, de a két sétáló embert napról napra láttam. Ekkor érdekelni kezdett a dolog. Kicsit nyomoztam utánuk. Kiderült, hogy a néni házasságkötésük után nem sokkal megbetegedett multiplex szklerózisban. Ez a betegség lassú lefolyású, de nagyon alattomos kór. Szép lassan leépül az ember izomzata, elfelejt mindent, és képtelen ellátni magát. A bácsi fiatal koruktól kezdve a néni támasza. Minél jobban múlnak az évek, annál több és több tennivalója van. Már egy ideje tolokocsiban tolja a feleségét. A szomszédok mesélik, hogy percre pontosan kapja a reggelijét, a gyógyszerit, az ebédet, a vacsorát. Sétálni is elmennek mindennap. A bácsi türelmesen beszél a nejéhez szinte egész úton. Egyre jobban csodálom a bácsi erejét és kitartását.

Látod, vannak kimagasló egyéniségek, akikre felnézünk, mert jó sportolók, kiváló művészek, híres feltalálók. Ám ez a bácsi egy egyszerű, hétköznapi ember, akire mégiscsak felnézek, mert számomra ő egy szilárd jellem. Érted már, mit jelent nekem az a mondat, hogy ismerek egy erős jellemű bácsit?!

**Nyilas Stefánia, 8. osztály, Csáki Lajos
iskola, Topolya**

A fűben élő hal (mese)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy halacska és egy segítőkész kislány. Amióta találkoztak, nagyon jó barátok lettek.

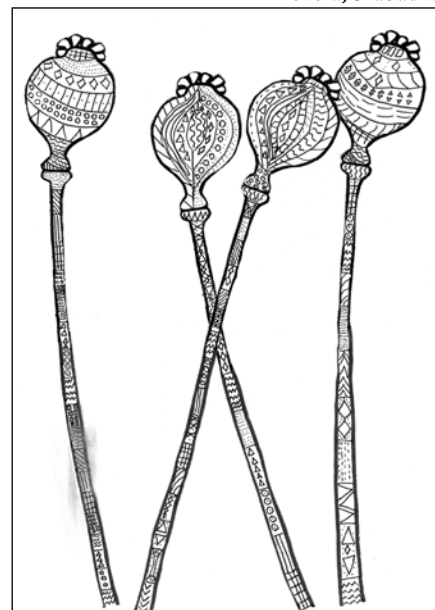
Egy tavaszi napon a patak partján játszott Peti, amikor egy kis halat pillantott meg a fűben. Arra gondolt, hogy egy felelőtlen ember hagyta ott horgászás után. Lehajolt hozzá, hogy felvegye és vízbe dobja, mire a halacska így szólt:

– Nem akarok a vízbe menni, mátlól a fűben szeretnék élni!

Peti segítségét kérte, hogy tanítsa meg őt kúszni. A kislány örömmel tette, mivel tudta, hogy egy különleges halról van szó. Mikor már jól ment a kúzás, elindultak Peti háza felé. Az udvar füves része lett az új otthona a halnak. Az egész család boldogan fogadta. A faluban gyorsan híre ment ennek a csodás kis állatnak. A polgármester is meglátogatta őket, és nagy örömeiben díszpolgárrá avatta Petit és a halat.

Boldogan élnek még ma is, ha meg nem haltak.

**Misinszki Márk, 3. osztály, Október 10.
iskola, Szabadka**

**Mákfejek – Sütő Rebeka, 4. osztály,
Nikola Tesla iskola, Topolya**

Sikerült!

Ebben a fogalmazásban egy sikerélményem mesélem el nektek.

Negyedikes voltam, mikor a tanító néni egyik órán bejelentette:

– Hirdettek egy magyarországi versenyt, amelyen magyar külhoni kisiskolások vehetnek részt.
– Ez nagyon jól hangzik! Szeretnék jelentkezni – mondtam.

– Én is kipróbálnám ezt a játékot – szölt Odett.
– Rendben – közölte a tanító néni.

Ennek a játéknak „Miénk a város” a neve. Anyukámmal rákerestünk az interneten. Segített regisztrálni. Feladatokat kellett elvégezni mindennap. Volt meseolvasás, hozzá illusztrációt készíteni és elküldeni, különféle babokat gyűjteni, gyurmából mesefigurát készíteni, voltak keresztrejtvények az adott meséből és még sok más feladat. Én folyamatosan elvégeztem, amit kellett. Egy nap, mikor hazaértem az iskolából, anya így várt:

– Azt hiszem, megnyerted a „Miénk a város”-t!
– Üristen! Tényleg?

– Igen, ma jött egy e-mail, amiben azt írták, hogy te nyerted meg.

Pár nap múlva kiderült, hogy tényleg én vagyok a szerencsés nyertes. Egyik tanórán valaki kopogott az ajtón. Az igazgató jött be rajta. Mindenki kíváncsi volt, hogy mit tart a kezében.

– Ditta és Odett, idejöttök? – kérdezte az igazgató.

Mi odamentünk, és a kezünkbe adott egy diplomát, sokféle könyvet, és mind a ketten kaptunk egy-egy társasjátékot.

– Megnyertétek a „Miénk a várost” – mondta a tanító néni.

Mi nagyon örültünk, és az osztály is, mivel nekünk köszönhetően kaptak egy csocsóasztalt, építőkockákat és más játékokat is.

Boldog voltam, hogy egy internetes versenyt én nyertem meg, és ilyen szép ajándéksomagban részesültem.

Miklós Ditta, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Iskolatündér

Van az iskolában egy iskolatündér,

Ki ne ismerné őt?

Tisztán tart mindent, mindenki örömére,

Ki ne szeretné őt?

Csiszol, töröl, varázsol,

de most már elég volt.

Várja már az üdülést,

a nyári pihenést.

Negyven év,

hosszú év,

most már nyugdíjba kell menni,

fáradt tündérünknek lehet már pihenni.

Márton Ida, 8. osztály, Petőfi Sándor

Általános Iskola, Magyarcsertnye

Az esőcsepp csodás útja

Esik az eső. Az iskolában öt perc múlva nagyszünet.

Kicsöngettek, és az összes gyerek kirohant, mit sem törődve az esős idővel. Egyszer csak a tenyerembe hullott egy esőcsepp. Megkérdeztem tőle, hogy mi a neve, és hogyan került ide. Ő felháborodottan visszakérdezett: „Mi? Hogy-hogy nem tudod, hogy kerültem ide, és mi a nevem? Inkább az a kérdés: te ki vagy!”

– Há... há... hát – dadogtam –, én elsős vagyok, és különben a nevem Mari!

– Tudod, Marikám, én az esőcsepp vagyok – felelt kicsit nyugodtabban –, és mindjárt elmesélem, hogyan kerültem ide. Én – kezdett bele – tengerből való vagyok. De a Nap felszívott magához pára képemben, azt követően még sok pajtásomat felemelte hozzám. Egyesültünk, és egy felhő lett belőlünk. Úgy ám, felhő! – ismételte.

Rengeteg ismeretlen vízcseppet is odaszívott, és mi nem ismertük őket! Nagy felleg lett belőlünk, szélapó felkapott és ide sodort minket, ficánkoltunk, s így leestünk. Látod, így vagyok itt – azzal befejezte mondókáját.

– Ááá, most már értem – feleltem.

De azzal kisütött a Nap, és mire a tenyerembe néztem, eltűnt. Tudtam, hova lett, de örültem neki, mert becsöngettek.

Az esőcsepp csodálatos útja sohasem ér véget.

Gyurcsik Rita, 3. osztály, Kizur István iskola, Szabadka

Nagyon megijedtem

Megesis, hogy néha egyedül vagyok otthon, mivel apukám és anyukám is dolgozik, és sajnos nincs nagymama, aki vigyázna rám.

Általában nappal nem, csak este szoktam félni. Leírok most egy igaz történetet.

Este volt. Nem volt késő, de már sötét volt. Anyukámat vártam haza a munkából. A számítógép előtt ültem, és játszottam. Meghallottam a kapu nyikorgását, és automatikusan arra gondoltam, hogy anyukám jön haza. Olyankor előre kiabálok, hogy „Szia, anya!” Most is így tettem, de semmi válasz sem érkezett. Elkezdtem gyanakodni. Amikor futást hallottam az udvarban, akkor már biztos voltam benne, hogy ez nem anya. Egy kicsit megijedtem. Mi az, hogy egy kicsit?! Legyünk őszinték: nagyon megijedtem. Vadul elkezdtem kapkodni a telefon után, hogy hívjam anyukámat. Elkezdtem pityeregni a telefonba. Sikerült anyukámat is halálra ijesztenem, aki azt sem tudta, hogy mit tegyen abban a pillanatban. Mondtam neki, hogy valaki futkos az udvarban, és már az ablakot is megzörgette. A félelemtől „lefagytam”, és mindenem görcsbe rándult. Nem is tudom leírni, hogy akkor mit éreztem, csak borzasztóan féltem. Alig vártam, hogy anyukám megjöjjön.

Másnap reggel derült ki, hogy az egyik szomszéd bácsi jött be a kutyájáért az udvarunkba. Nem akart megijeszteni, csak azért zörgött, hogy ne ijedjünk meg. Hát épp fordítva sült el a dolog. Meglettem volna e kaland nélkül.

Mohácsi Imre, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Kedvenc könyveim

Nekem több kedvenc könyvem van egy írónőtől.

Az én legkedvesebb íróm Leiner Laura. Fialat magyar írónő, sok ifjúsági regényt írt. Én akkor figyeltem fel rá, amikor 2015 augusztusában a könyvtárból kikölcsönöztem a Szent Johanna című könyvsorozatát. Tőle a kedvenc könyveim: Akkor szakítsunk, A Szent Johanna gim, Babel, a Bexi-sorozat: Késtél, Hullócsillag, Illúzió, és 2016 áprilisában jelenik meg a 4. rész: Nélküled. Nekem e sok könyv közül a még befejezetlen Bexi-sorozat a kedvencem. Egy énekeslányról szól, Rebekáról, akit 17 évesen a barátja Facebook-oldalára posztolt Késtél című zeneszám tett híressé. Az ő és Nagy Márk bonyolult életéről szól ez a könyv. Az író hat részre tervezi ezt a sorozatot. A Szent Johanna gim 8+1 részes lett: Kezdet, Együtt, Egyedül, Barátok, Remény, Ketten, Útvesztő, Örökké 1, Örökké 2 és egy kiegészítő kötet a kimaradt részekkel: Kalauz.

Nagyon szeretem az összes Leiner Laura-könyvet, és remélem, még sok könyvet fog kiadni.

Farkas Laura, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Szeretlem – Tölgyesi Szintia, 5. osztály, Zdravko Gložanski iskola, Óbecse

MOBIL

Az építő játék, amit nem lehet megunni, pedig nem lego

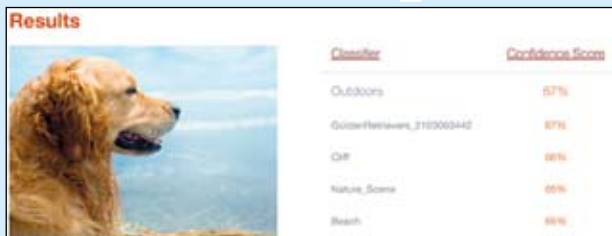

Megjelent egy nagyon egyszerű, szép grafikájú mobilos játék, amelyben az időzítés a legfontosabb: minél magasabb tornyot építünk, annál több esély van az új rekordra.

Bármikor el lehet indítani egy kis kikapcsolódásért az Androidra és iPhone-ra ingyen letölthető Stack játékot. Remekül sikerült, ami nem is csoda, hiszen az egyik legjobb fejlesztő csapat, a Ketchapp újdonsága. Korábban olyan játékokat adtak ki, mint például a 2 Cars, a ZigZag, a Jelly Jump, az Adventure Cube. Az említett játékokhoz hasonlóan ennek is nagyon egyszerű a menete. Megjelenik egy építőkocka, amelyet a képernyő megérintésével úgy kell megállítani, hogy teljesen lefedje az előzőt. Az időzítés tehát a legfontosabb, mert ha ez nem sikerül, akkor a kilógó rész leesik, és a következő kocka ehhez mérten kisebb lesz. Minden hibánál egyre kisebb tehát, majd egyszer csak „elfogy”, és vége a játéknak. Ahány ilyen építőkockát sikerül egymásra tenni, annyi pontot kapunk.

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

IBM Watson kitalálja, mi van a képen

Az IBM Watson nevű számítógépéről már korábban bejelentették, hogy képfelismerő szoftvert kapott, és viszonylag nagy százalékban el is találja, hogy mi látható a fotókon. Most már ki lehet próbálni, hogy mennyire ügyes. Csak egy fotó internetcíme alapján 75 százalékosra mondta, hogy valószínűleg valami ünnepségen készült a kép, 67 százalékra veszi, hogy emberek vannak rajta és 69 százalék, hogy beltéri a fotó. Tanítani is lehet Watsont, ehhez viszonylag sok képet kell feltölteni és mindegyikről megmondani, hogy mi van rajta vagy kijavítani, ha rosszul tippel. Nagyjából ötven kép után már nő a pontossága, és idővel még jobb lesz a találati arány.

ÉPÍTÉSZELET ÉS SPORT

Víz alatti teniszstadion épülhet Dubajban

Elképesztőt álmodott Krzysztof Kotala lengyel építész, a 8+8 Concept Studio nevű cég vezetője. Egy különleges stadion terveit fektette le, melyben a nézők a meccs mellett a vízi élővilágot is megcsodálhatnák a hatalmas üvegtetőn keresztül. Jehetséges, hogy a grandiózus projektum hamarosan valósággá válik, az építész ugyanis azt nyilatkozta, hogy sikeres tárgyalásokat folytat esetleges befektetőkkel, és egy lépéssel közelebb kerültek a nagyszabású terv megvalósításához.

A világ első víz alatti teniszstadionja hol máshol épülne meg mint Dubajban. Dubaj az 1993 óta megrendezésre kerülő ATP-tornának köszönhetően nagy népszerűségnek örvend a tenisz világában.

Ki mondta, hogy egy világórának csak az időt kell mutatnia?

Az időzónák miatt olykor nehéz kikalkulálni, hány óra is lehet egy távoli országban, városban. Ha látványos formában szeretnénk megnézni ezt, érdemes kipróbálni az Advanced World Clock nevű ingyenes programot, amely sok egyéb meglepetéssel is szolgál – írja a hvg.hu.

A zip fájlban letölthető programot kicsomagoljuk, majd az exe fájlra kattintva telepíthetjük. Azonnal egy látványos világ térkép tűnik fel, s az egerünket mozgatva kereshetünk rá a különböző városokra, de akár be is üthetjük a választott város nevét a keresőmezőbe. A pontos idő kijelzésén kívül tájékozódhatunk a napkelte és napnyugta időpontjáról, illetve arról, hogy milyen hosszú ideig van nappal.

A menu opcióra kattintva sok további lehetőség vár ránk, így például kikereshetjük a nemzetközi hívásoknál nélkülözhetetlen országkódokat, új városokat adhatunk a térképhez, valós időben figyelhetjük a nappal és az éjszaka helyzetét, és még egy látványos naptárat is előcsalogathatunk. Az Options pontban a világóra indulásával, megjelenésével kapcsolatos egyéb jellemzőket állíthatjuk be.

A madárvonulás útjai

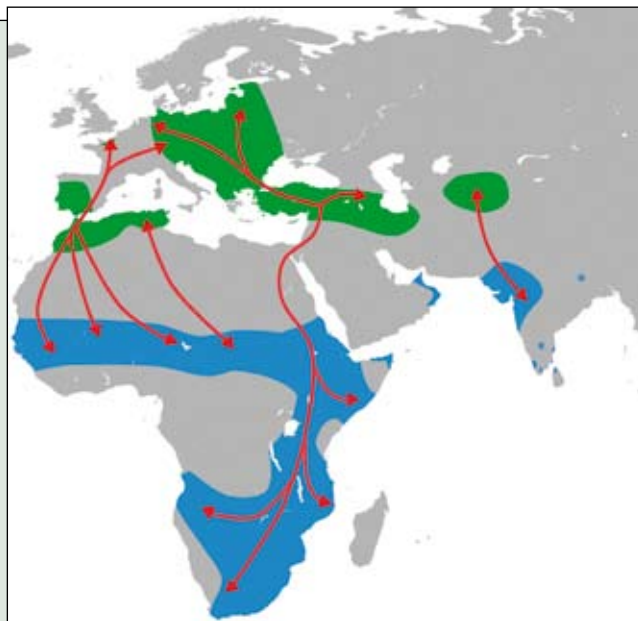
Az Európában és Észak-Afrikában költő 515 madárfajból 370 Kárpát-medencei költőterületének legalább egy részét elhagyja télire. Néhány faj, mint például a tűzok, csak különösen hideg teleken távozik költőhelyéről. A melegebb vidékekre vándorló fajok sokaságának hiánya olykor azért kevésbé feltűnő, mert az áttelelőkhöz északabbról jövő állományok csatlakoznak.

A madárvonulás az állatvilág egyik különösen magával ragadó, egyben legnehezebben megfigyelhető jelensége. Erről a madárgyűrűvel végzett jelöléses vizsgálatok szolgáltatják az első bizonyító erejű adatokat. Ezek a dán Mortensen nevéhez fűződtek. A Magyar Ornithológiai Központ 1908 áprilisában Schenk Jakab javaslatára a dánok és a németek után az elsők között kezdte meg a madarak gyűrűzését. Őt Herman Ottó vette a Központhoz a madárvonulás-kutatás matematikai módszerekkel való elemzésére. Az első esztendő nagy sikereként Afrikából érkezett visszajelzés egy hazánkba útra kelt fehér gólyáról. A hivatásos magyar ornitológusok és lelkes amatőrök ezt követően több millió madár megjelölésével járultak hozzá vonuló madaraink viselkedésének jobb megismeréséhez.

A kutatási eljárások fejlődése megsokszorozta a madárvonulásról szóló információkat. A nagy teljesítményű teleszkópok térhódítása és a messziről is leolvasható színes gyűrűs jelölések néhány ezrelékről esetenként tízszeresére növelték a madárgyűrűzés eredményességét.

A radarral nyomon követett vonuló csapatokról vagy a rádióadóval, illetve műholdas jeladóval jelölt példányokról érkező naprakész adatok a vándorlás finom részleteire is rávilágítanak. A vedléskor növesztett friss tollakban mért bizonyos radioizotópok arányaiból a vedlés helyére, így közvetve a telelőterületre következtethetünk.

Valamennyi vonuló madárfaj egymástól valamelyest eltérő vonulási stratégiát követ. Ráadásul sok esetben a fajokon belül is megkülönbö-

tethetünk a vonulási útvonalak szerint elkülöníthető állományokat, úgynevezett flyway populációkat.

Az Európa nyugati területeiről induló fehér gólyák például az Ibériai-félszigetet megcélozva indulnak Afrikába, míg a földrészünk keleti felén költők a Boszporuszon átkelve vonulnak. Eltérések mutatkozhatnak az öregek és a fiatalok, valamint a hímek és a tojók szokásaiban is. A különböző állományok e sokféleség ellenére is csupán néhány, egymástól jól elkülöníthető vonulási folyosót (flywayt) követnek, mert igazodniuk kell a leküzdésre váró földrajzi terepakadályokhoz, illetve az időjárási korlátokhoz.

M. G.

Először fürdött a világ legöregebb teknőse

Először fürdették meg a világ legöregebb állatát, Jonathant, a 184 éves óriásteknőst egy uralkodói látogatás miatt. Az Egyesült Királysághoz tartozó Szent Ilona-szigeten élő hulló mosdatását Joe Hollins helyi állatorvos végezte luffaszivaccsal, puha kefével és orvosi szappannal. Jonathan békésen rágsálla a fűvet, míg az orvos levakarta teknőjéről a majdnem két évszázad alatt rárakódott iszapot és piszkot. Hollins azért használt orvosi szappant, mert annak nincs maró hatása. Vigyázott, hogy a puha szivacs és a kefe meg ne sértse az óriásteknős páncélját. Az egyórás fürdetésnek nem orvosi oka volt, Jonathant a brit uralkodóház egyik tagjának májusi látogatására készítették elő. Egy hónappal ezelőtt az óriásteknősnek speciális, magas kalóriatartalmú étrendet írtak elő, mert egészsége romlani kezdett. Jonathan akkor lett a világ legidősebb állata, amikor az előző csúcstartó, Harriet, egy galápagosi óriásteknős 2005-ben Ausztráliában elpusztult.

Hangjegyek a villanykárón

Egy brazil zenésznek feltűnt, hogy a villanyvezetéken ülő madarak úgy sorakoznak, mint a hangjegyek a kottában. Fogta magát, és elkészítette a zenét egy fénykép alapján. A 46 esztendő **Jarbas Agnelli** egy újságban látta meg a képet, ami ennek a különös zeneműnek az elkészítésére ösztönözte. A telefondrótonokon üldögélő madarak elhelyezkedéséből a kottafüzetben sorakozó hangjegyekre asszociált.

„Azonnal kivágtam a fotót, és úgy döntöttem, kottaként fogom használni. Tudtam, hogy nem az enyém az ötlet, mások is próbálkoztak már ezzel, csak egyszerűen kíváncsi voltam, milyen dallamot alkottak meg a madárkák, tudtukon kívül” – nyilatkozta Agnelli.

A különleges hangsort xilofon, fagott, oboa és klarinét segítségével keltette életre. Minden madár egy hangjegy, és egymástól való távolságuk adja meg a ritmust. Bár jólesik neki a sok dicséret, vonakodik learatni a babérokat. „A dallam nem az én művem, hanem a madaraké” – nyilatkozta Agnelli. A kész művet elküldte Paulo Pintónak, annak a fotós-nak, aki az eredeti, ihletet adó fényképet készítette. Természetesen őt is lenyűgözte a nem mindennapi alkotás, úgyhogy gyorsan megírta a „madárdal” történetét, s ugyanannak az újságnak a hasábjain jelentette meg, ahonnan az egész történet elindult. Meghallgathatod a következő címen: <http://www.szeretlekmagyarorszag.hu/hangjegykent-ultek-a-madarak-a-droton-dalt-irt-belole/>

A radnóti fecskék

A radnóti gyerekek hiába várták haza az idén a fecskéket. Nem hozta meg őket a tavasz. Pedig már az egész Balog völgye virágba öltözködött a tiszteletükre. Hófehér kökénybokrok nézegették magukat a víz tükreben. Gólyahír virágok arany szeme nevetett fel rájuk. Harangvirágok harangoztak eléjük:

– Jönnék a fecskék, jönnék!

Nem jöttek, biz, azok. Egy-egy seregük átvágódott a falu fölött, keringett is fölötte, mintha gondolkodóban volna, de aztán csak elsuhogott másfelé. Volt olyan is, amelyik jajveszékelve szántotta a földet a szárnyával, de aztán az is csak továbbroppent. El, el a radnóti határból!

No, a szúnyogok meg a legyek örvendeztek is ennek nagyon. S nagy boldogan zümmögtek, döngicsélték körül a radnótiakat:

– Sose búsuljatok, emberek! Szébb a mi nótánk, mint a fecskéké.

Szegény radnótiakra rá is fért volna a vigasztalás, mert nagyon szomorúan tekintettek az égre.

– Jaj már minékünk, ha az Isten madárkái is elhagytak. Nekik sincs már hajlékuk Radnóton. Nem néz már miránk le a jó Isten sem az égből.

Csakugyan hamvas felhőfátyollal takarta el az orcáját a nap. Még a múlt tavaszon Radnóra süttött legörömelebb a Balog mentén. Bogárhátú, tiszta házaira, muskátlis, százsorszépes ablakaira, mályvarózsás kertjeire, piros képű, nevetős szemű, nótás ajkú népére.

Hol vannak most már a virágos házak, hol a nevetés, hol a nóta? Mind megették azt tavaly nyáron a piros tűzmadarak. Ledőlt falomládék temették be a virágos kerteket, kormos szarufák meredeznek az égre, mint valami óriás kéznek az imádkozó ujjai. Csupa szomorúság itt minden. Hallgatagon járnak-kelnek az emberek a háztalan utcákon. Még ahol építenek is, ott is tompán csattog az ácsszekerce. Mintha az is azt csattogná:

– Nem ér ez semmit. Nem lesz többet Radnót. Elkerülök az Isten madarai még a helyét is.

Elég fájdalom az a kicsi madarak szívének is. Azért csicseregtek röptükben olyan sírva-ríva. Nem a régi fészket siratják ők, ahelyett ragasztanának másikat: de hová? Nincsen ereszalja, nincs hajnalkavirágos tornác, nincs leveles kapu.

Újfaluba, Czakóba, Iványiba meg a többi szomszéd faluba kvártélyozták be magukat az idén a radnóti fecskék. Ott is mindenütt derék magyar nép lakik, szívesen befogadja zsellérnek az Isten madárkát. Még örül is neki, hogy így megszapordtak az idén az ő határukban a fecskék.

Annál jobban elkeseredtek a radnótiak. Volt köztük, aki szemét törülgetve sóhajtott el magát:

– Jobb lesz nekünk elbujdosni erről a tájról, amit már a madár is elkerül. Hogy maradhasunk mi akkor radnótiak, ha Radnót nincsen?

S arcáról arcra, szívről szívre egyre terült a szomorúság felhője. S az Isten tudja, mi lett volna

na a vége a nagy bánatnak, ha egy reggel arra nem ébrednek a radnótiak, hogy majd fölveti a határt a nagy fecskecsicsergés.

Ott ültek az Isten apró kőművesei kútágason, félig égett fák kiszáradt gallyán, épülő házak ormán, füstös falomládékokon. S olyan fűgén forgatták a kis fejüket, olyan sebes ficsergéssel tanácskoztak, hogy a radnótiak mindjárt kitalálták, mi történik itt:

– Országgyűlést tartanak a radnóti fecskék.

Azt tartottak azok csakugyan. Visszahozta szegényeket a szívük Radnóra. Megérezték, hogy csak itt vannak ők igazán itthon, azon a földön, amelyen születtek.

– Dévilik, devilik, ugye, hogy jó lesz itt? – ezt kérdezték az öregek.

– Itt, itt, itt, jó lesz itt! – felelték vissza a fiatalok.

Azzal hirtelen fölrebbent az egész sereg, mint mikor az őszi faleveleket felsodorja a forgószél a magasba.

– Elmennek, elmennek! – ijedeztek a radnótiak.

Dehogy mentek pedig, dehogy! Szépen le szálltak párosával. Csak azt keresték a magasból, hol lesz legjobb fészket rakni.

– Csicseri, ficseri, ide ni, ide ni! – röpködtek körül az üres udvarok nekilombosodott fáit.

Mire a nap folszáritotta a harmatot, akkorra már ment a munka nagyban. Gyúrták a sarat, szórták a szalmát, villa formájú ágakba rakták

a gömbölyű fecskéházakat. Egyik rakta a falat, másik hordta a nekivalót.

– Csicseri, szalma ké-é-é-ék!

– Ficseri, van elé-é-é-ég!

– Add errébb, csicseri!

– Hozom már, ficseri!

Alkonyatra már a maguk házában laktak a radnóti fecskék. Mégpedig fák ágára rakott házbán. Pedig a fecskének nem szokása fára fészkelni. Ezt csak a radnóti fecskék eszelték ki, hogy el ne kelljen nekik szakadni a szülőfalutól.

Boldogan fohászkoztak a hunyó nap sugaraiban, és vidám csicssergéssel kívántak jó éjszakát a radnótiaknak. Azok se kíváncsoztak már el a falujukból, jaj, dehogy kíváncsoztak! Visszajöttek az Isten madárkái, visszajött velük a szerencse, az áldás, a jókedv, az öröm.

Az épülő házak körül nevetve sürgölődtek az emberek, boldogan nézték, hogy magasodnak a falak, s muzsikaszónál szívesebben hallgatták, milyen vígan csattog az ácsszekerce:

– Ne féljete, emberek, falu lesz Radnótból megint. Példát mutatnak az ég madarai!

Az ég madarai már akkor álomra készülődtek. Egyre halkuló csicssergésüket illatos szellő hordta szét a Balog völgyében:

Adjon Isten, fittyfiritty,

Szép jó éjszakát,

Virrassza ránk, fittyfiritty,

Rózsás hajnalát.

Washington Irving

Álmosvölgy legendája

(Részlet)

A mint hősünk a patakhöz közeledett, szíve hevesen vert, de mégis, minden elszántságát összeszedve, lovát jó néhány oldalra rúgva, megpróbált a hídon gyorsan átnyargalni; ám a csökönyös vén jószág ahelyett, hogy előre ment volna, harántmozgásba kezdett, s oldalával a kerítésnek rohant.

Ichabod, kinek rettegését a késelelem csak fokozta, a másik oldal felé rángatta a gyeplőt, s szenvedéllyel rugdosta az állat oldalát az ellenkező irány felé; minden hiába – a paripa megindult ugyan, csak hogy az út másik oldala felé, szeder- és égerbokrok sűrűjébe.

Iskolamesterünk most az ostort és sarkantyút egyszerre alkalmazta a jó öreg Puskapor ösztövére bordáin, mire az állat fújva és horkantva előrerohant ugyan, de pont a hid előtt oly hirtelenül állt meg, hogy feje felett csaknem átvette lovasát. Éppen ebben a pillanatban Ichabod érzékeny fülét a hid felől lottyánó lépések zaja ütötte meg. S ekkor a berek sötét árnya alatt iszonyú, idomtalan, fekete és feltornyosuló valaminek körvonalait pillantotta meg. A valami nem mozdult, úgy látszott, hogy a félhomályban résen áll, hogy mint gigászi szörnyeteg az utasra vesse magát.

A megrettent pedagógus fején minden hajszál égnek meredt a borzadálytól. Mit tegyen? Visszafordulni, menekülni már késő, s különben is, kísértet vagy gonosz szellem elől – feltéve, hogy az akadt útjába – úgy sincs menekülés, hiszen azok a szél szárnyán repülnek. Ezért, a bátorság némi látszatát magára erőltetve, dadogva megszólalt: „Ki vagy?” – Nem kapott választ. (...)

Ichabod, ki ehhez az éjfélúti társához vajmi kevés kedvet érzett, s kinek most eszébe jutott Csontos Brom kalandja a Nyargaló Huszárral, meggyorsította lova lépteit, remélve, hogy maga mögött hagyhatja az éji lovast. Ám az idegen is ugyanolyan gyors ütembe kezdett. Ichabod megállt, majd lépésben poroszkált, gondolva, hogy hátramarad – de ugyanígy tett a másik is. Most már hősünk szíve összeszorult; újra

megpróbálta szoltáros énekeit dalolni, de szikadt nyelve a szájpadról, tapadt, egyetlen zengzetet nem tudott kiadni. Kitartó útitársának konok, rosszkedvű hallgatásában volt valami titokzatos, valami borzasztó. Hamarosan ki is derült a hallgatás félelmetes oka. Mikor a lovasok egy emelkedőhöz értek, ahol az ég világosabb háttérében Ichabod útitársa köpenybe burkolt, óriás természetnek körvonalait kivehette, rémülettel vette észre, hogy az alaknak – nem volt feje! és rémülete még fokozódott, amikor meglátta, hogy a fej, melyet a lovasnak a vállán kellett volna viselnie, ölében, a nyeregkapához támasztva pihent. Ichabod rémülete most már borzadályá fokozódott, s ezért ostorcsapások és rúgások özönét záporozta Puskaporra, remélve, hogy gyors iramodással elhagyhatja útitársát – de a kísértet gyors nyargalással mellette maradt. Ekkor bősz vágatba kezdtek mindketten, árkon-bokron át; csak úgy repült a kő és szikrázott a patkó minden ugratásnál. Ichabod vékony öltönyének szárnyai lobogtak a szélben, míg ő maga hosszú, sovány testével előreborult a ló nyakán, hogy ezzel is könnyítse a menekülést.

A lovasok most elérték az Álmosvölgybe kanyarodó utat; de Puskapor, mintha démon szállta volna meg, nem erre, hanem ellenkező irányba, a bal oldali lejtős útra tért. Ez az út homokos völgyön át vezet, mintegy negyedmértöldnyi szakaszon a két oldalát szegélyező fák árnyékában halad, majd eléri a kísérteties történetekről nevezetes hidat; amögött domborodik már a zöld tető, melyen a fehérre meszelt templom áll. (...)

Egy tisztás felbukkanása a fák közt most azzal kecsegtette, hogy a templomhoz vezető hid már nem lehet messze. Egy csillag reszketeg, ezüst

visszfénye a patak vizében meggyőzte, hogy nem tévedett. Majd a túloldalon megpillantotta a fák törzse közt halványan előfehérlő templomfalakat. Jól emlékeztetébe idézte a helyet, ahol a Csontos Brommal versenyre kelt kísértet eltűnt. „Csak a hídát érhetném el – gondolta Ichabod –, meg volnék mentve.” De abban a pillanatban már hallotta is, hogy a fekete paripa, zihálva és fújva, egész közel a sarkába ért; forró leheletét is érezni vélte. Újabb görcsös rúgás Puskapor bordái közé, s a ló máris a hídra rugtatott, majd végigmennydörögve a visszhangzó deszkákon, a másik oldalra ért. Most Ichabod hátranézett, várva, hogy üldözője a dolgok rendje és módja szerint kénköves láng között eltűnjön. Ehelyett azt látta, hogy a gonosz szellem éppen abban a pillanatban felemelkedik a kengyelben, és tulajdon fejét hajítja felé! Ichabod megpróbálta kicselezni a borzasztó lövedéket, de már későn. Iszonyú csattanással pont homlokon találta, és fejfelé lefelé a porba döntötte, míg Puskapor, a fekete paripa és a kísértetlovas forgószélként száguldottak tova.

Másnap reggel az öreg lovat nyereg nélkül és a lába elé hullt kantárral a gazda kapuja előtt találták meg, amint éppen józanul ropogtatta a fűvet. Ichabod viszont nem jelent meg a reggelinél, majd eljött az ebédidő is, de Ichabodnak még mindig se híre, se hamva. A gyerekek eljöttek az iskolába, tétlenül lődörögtek a patak partján, iskolamesterüknek nyoma sem volt. Ekkor már Hans Van Ripper némi nyugtalanságot érzett a szegény Ichabod, valamint nyergének sorsa miatt. Nyomozni kezdtek, s a szorgos kutatás eredményt is hozott.

A templomhoz vezető út egyik szakaszán megtalálták a sárba tiport nyeret. Mélyen a talajba vágódott patkónyomok vezettek egészen a hídig, szédítően gyors nyargalásról tanúskodva; a hídon túl, a patak partján, azon a helyen, ahol egy kiöblösödéskben a legmélyebb és legfeketébb a víz, megtalálták a balsorsú Ichabod kalapját. Közvetlenül a kalap mellett egy összezúzott tők hevert.

Kedves Olvasó Tanulók!

Egy 19. századi amerikai bestselleríró, Washington Irving (1789–1859) **Álmosvölgy legendája** című világhírű elbeszéléséből olvashatjátok a legismertebbé vált részletet mai rovánkban: amikor Ichabod iskolamester egy nem túl sikeres (mert vetélytársakkal szembesül) udvarlási célzatú látogatásból hazafelé tartva találkozik a fej nélküli lovassal, a környéken élő kísértethistóriák legfélelmetesebb alakjával.

Irving elbeszéléséből sejtethetővé válik, hogy a rendkívül babonás hitű közösség legendáiból talán épp a vetélytársak egyike jelenítette meg a kísértethistóriák fej nélküli lovását, hogy az idegenből érkezett és a városba előnyös házasság révén beépülni igyekvő Ichabodot elriassza. Ha elolvassátok a teljes történetet, kiderül, sikerrel.

Noha a közösség tagjai úgy mesélik majd, hogy Ichabod a fej nélküli álozatává vált, az igazság az, hogy örökre elmenekült a környékről, csak két évtized után tért vissza élete legfélelmetesebb élményének helyszínére.

Irving elbeszélései nagyon ismertek és olvasottak voltak saját korában is, igazi legendává azonban a filmművészet világában lett. A fej nélküli lovas (egyébként európai eredetű) legendájából ugyanis több filmet is készítettek. A legismertebb talán **Az Álmosvölgy legendája** (Sleepy Hollow) 1999-ből, Tim Burton rendezésében és Johnny Depp főszereplésével. Ezek a filmek azonban inkább a történet horror-effektusait ragadják meg.

Bence Erika

ÁPRILIS 11. – A MAGYAR
KÖLTÉSZET NAPJA

Csillagtól fűszálig, magánytól az otthon melegéig

Magyarországon és magyar nyelvterületen 1964 óta József Attila születésnapján, április 11-én ünneplik a magyar költészet napját. Ebből az alkalomból minden évben irodalmi előadóestekkel, könyvbemutatókkal, költőtálalkozókkal és versenyekkel tisztelegnek a magyar líra előtt. Noha a költészet napját József Attila születésnapjához kötjük, április 11-én született Márai Sándor is, 1900-ban. Meglehetősen ismeretlen rajzokon láthatjátok őket.

Mint tudjátok, József Attila tragikus sorús költőóriás. Versben teremtetten újra szétcső világunkat: csillagtól fűszálig, magánytól az otthon melegéig vezetnek el a felismerés, a fájdalom és a szeretet legtisztább szavai.

József Attila

Márai Sándor

A legszebb huszonegy

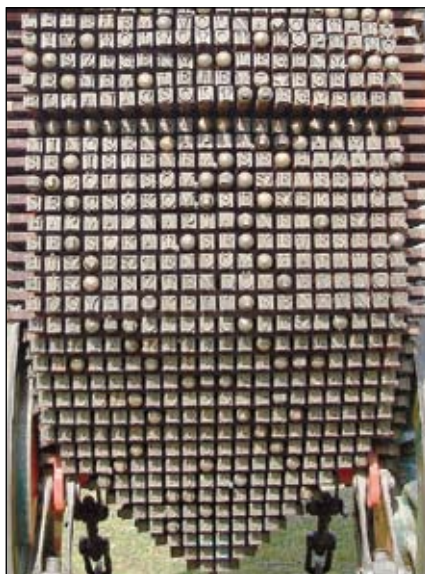
Sokszor, sokféle listát állítottak már össze a magyar költészet gyöngyszemeiből, hiszen a magyar költészet rendkívül gazdag. Íme a lehetséges legszebb huszonegy, ami persze nagyon szubjektív válogatás eredménye. Ha nem ismered némely költeményt, az internetkéréső által könnyen megtalálhatod. Melyek a te kedvenc költeményeid? Összeállíthatod saját toplistádat!

József Attila: Nagyon fáj
Kosztolányi Dezső: Hajnali részegség
Dsida Jenő: Nagycsütörtök
Tóth Árpád: Körúti hajnal
Szabó Lőrinc: Különbéke
Kálnoky László: Az elsodortak
Petőfi Sándor: Szeptember végén
Pilinszky János: Apokrif
Babits Mihály: Esti kérdés
Ady Endre: Kocsi-út az éjszakában
Csokonai Vitéz Mihály: A reményhez
Radnóti Miklós: Tétova óda

Vörösmarty Mihály: A vén cigány
Juhász Gyula: Milyen volt...
Nemes Nagy Ágnes: Között
Petri György: Hogy elérjek a napsütötte sávig
Arany János: Kertben
Weöres Sándor: Valse triste
Berzsenyi Dániel: A közelítő tél
Kányádi Sándor: Valaki jár a fák hegyén
Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról

József Attila Születésnapomra című versének kézirata

A balatonszárszói József Attila-emlékmű. A fém betűk a Születésnapomra című versének sorait is őrzik.

„Lehettem volna oktató,
nem ily töltőtoll koptató
szegény
legény.
De nem lettem, mert Szegeden
eltanácsolt az egyetem
fura
ura...”

Tudod-e?

József Attiláról rengeteg szobor és emlékmű mellett egy kisbolygó is megemlékezik. Az ő nevét viseli ugyanis a 39971-es kisbolygó, amelyet 1998-ban talált meg az égbolton az akkor még egyetemista Sárneckzy Krisztián és Kiss László.

Jeles napok áprilisban

Az áprilist valamikor Szent György havának hívták. „Szent Gyergy hava terömt nekünk szíp virágokat, És megtiltott rétet sok jó szénáért.” – mondja a régi kalendáriumi rigmus.

Noha április a tavasz hírnöke, a természet újjáéledésének az időszaka, sokféle mégis inkább kedvezőtlennek, mint kedvezőnek tartották.

Európa nagy részén április 24-ét, Sárkányölő Szent György napját tekintették az igazi tavasz kezdetének. György legendája az évszázadok során ugyanis jelképpé vált, győzelme a sárkány felett egyúttal a megújuló élet, a tavasz diadalát jelzi a tél fölött. György napján a régiek körbejárták a határt, és megtisztították a forrás- és csordakutakat, és tavaszi, évkezdő szokás is

kötődik a naphoz, ekkor hajtották ki ugyanis az évben először az állatokat a legelőre.

Tudjátok-e, ki volt György?

Az előkelő, perzsiai származású György lovagot a római hadseregben tanúsított vitézsége elismeréséül Diocletianus császár a kegyeibe fogadta, és tekintélyes állami hivatalhoz juttatta. A Krisztus-hívóvá vált ifjú azonban nem helyeselte az uralkodó kegyetlen keresztényüldöző politikáját, sőt szembe is szállt vele. Ezért börtönbe vetették, és – miután a kínzások sem tudták eltéríteni a hitétől – 303-ban kivégezték. A vértanúhálált halt férfit mind a keleti, mind a nyugati egyház szentként tiszteli. A róla szóló legendák – miszerint legyőzte a szépséges királynőt fogva tartó sárkányt – valamennyi európai nép folklórjában ismeretesek.

Szent György egy korabeli festményen

Veszedelem a fellegek közt

A vörös báró legendája

A történelem háborúiból legtöbbször az elnökök, parancsnokok, tábornokok nevét jegyezzük meg. Ez természetes, hiszen ők hozták meg a legfontosabb döntéseket, és végül is ők hatottak ki legnagyobb mértékben a kimenetelre. Vannak azonban kivételek.

Az első világháború nagy újításokat hozott a fegyverzetben, többek között a repülőket is ekkor jelentek meg először. Kezdetben azonban csak felderítésre használták őket. Mivel gyorsabbak, mozgékonyabbak voltak a nagy léghajóknál, hamarosan átvették a főszerepet a levegőben. Megjelentek a bombázók és a vadászgépek. A felhők felett valóságos csatatér alakult ki.

Manfred von Richthofen, a vörös báró

A német légierő a legfejlettebbek közé tartozott. Leghíresebb gépük a Fokker volt, amelyen még Manfred von Richthofen, a vörös báró is végzett egy-két apró módosítást. A vörös báró egyben a nagy háború legnevezetesebb pilótája volt. A Fokker fel tudta venni a küzdelmet a francia Spad és az angol Sopwith repülővel.

Von Richthofen 1892-ben született Breslau környékén, az akkori Német Császárságban. A nemesi porosz katonacsaládból származó Manfred az iskola mellett foglalkozott lovaglással, vadászattal és sporttal is. Katonai kiképzése 1911-ben fejeződött be. A hadseregben eredetileg a lovassághoz tartozott, tapasztalatokat szerzett a keleti és a nyugati fronton egyaránt. Csak később, 1915-ben lett pilóta. Ennek az volt az oka, hogy – saját bevallása szerint – közvetlenül szeretett volna részt venni a harcokban, nem pedig csak futárkodni meg segédkezni. Először Albatros és Halberstadt típusú gépekkel repült, csak később tért át a Fokkerra. Háromfedélű gépét vérvörösre festette, innen ered a „vörös báró” becenév.

Nem annyira volt ügyes a légi manőverekben, de ezt kitűnő taktikájával pótolta. Az ellenfél repülőjét általában felülről támadta meg, méghozzá úgy közelítve, hogy a Nap mögöttes legyen. Így az ellenséges pilótát elvakították a napsugarak, és nem láthatta pontosan, merről közelít a piros Fokker. 1917 áprilisában egymaga összesen 22 brit repülőt lőtt le. Megesett, hogy egy nap leforgása alatt négy ellenséget legyőzött. A vörös báró által vezetett formációt repülő cirkusznak vagy Richthofen-cirkusznak nevezték.

A vörös báró ellenfelei, a Sopwith repülőgépek

A tapasztalt pilóta hamarosan bekerült a német elit alakulatokba. Fiatalabb pilóták kiképzésében is részt vett. A piros szín ismertetőjelként szolgált azokban a repülőrajokban, amelyeket ő vezetett. Alapfilozófiája egyszerű volt: célozd meg az ellenfél pilótáját, és ne hibázd el!

Ez nem is furcsa, ha tudjuk, hogy ismerősei általában hidegvérűnek, érzéketlennek jellemezték.

A vörös báró 80 légi csatát nyert meg, ezzel a háború legsikeresebb pilótájának számított. Megkapta a legmagasabb kitüntetést a porosz hadseregben. Nemzeti hősnak tartották. Sajtójai és ellenségei tiszteletét és elismerését egyaránt élvezte.

A vörös báró minden egyes lelőtt ellenséges repülőt tróféának tartott, és csináltatott minden alkalommal egy-egy ezüst csészt, rávésetve a győzelem időpontját és az ellenséges repülőgép típusát. Egész szép kis kollekción gyűjtött össze.

1917 nyarán súlyos sérülést szenvedett, emiatt egy ideig nem szállhatott fel. Később visszatért a hadrendbe, de sohasem gyógyult fel teljesen. A vörös báró nagyon fiatalon, 25 évesen vesztette életét 1918. április 21-én a franciaországi Amiens városnál, nem messze a Somme folyótól. Éppen egy ellenséges repülőt üldözött, és nagyon alacsonyan repült. Egyetlen golyó végzett vele, amely a szívét és a tüdejét találta el. Nem tudni pontosan, ki lőtte le a veszedelmes vörös bárót. Az angolok a kanadai Arthur Roy Brown pilótának tulajdonítják a sikert, mások szerint a halálos lövést a földről adták le. Amiens közelében temették el, nem messze onnan, ahol lelőtték, a háború után azonban hazaszállították Németországba. Ma Wiesbadenban nyugszik.

A híres német pilóta legendás győzelmei részben a német légierő fejlettségének, részben az ő személyes tehetségének tulajdonítják. Nem minden a technológiától függ, néha az embertől is, aki irányítja a gépet. A vörös báró számos olyan győzelmet aratott, hogy a repülője gyorsabb vagy lassabb volt az ellenfelénél, és olyan győzelmet is, amikor az ellenfél számbeli fölényben volt. Nehéz ma elképzelnünk, mi futhatott át egy pilóta agyán, amikor a felhők között felcsillant mögötte a félelmetes, háromfedélű vörös repülő, a német fekete kereszttel a szárnyain.

Gyarmati Balázs történész

A vörös báró rekonstruált gépe

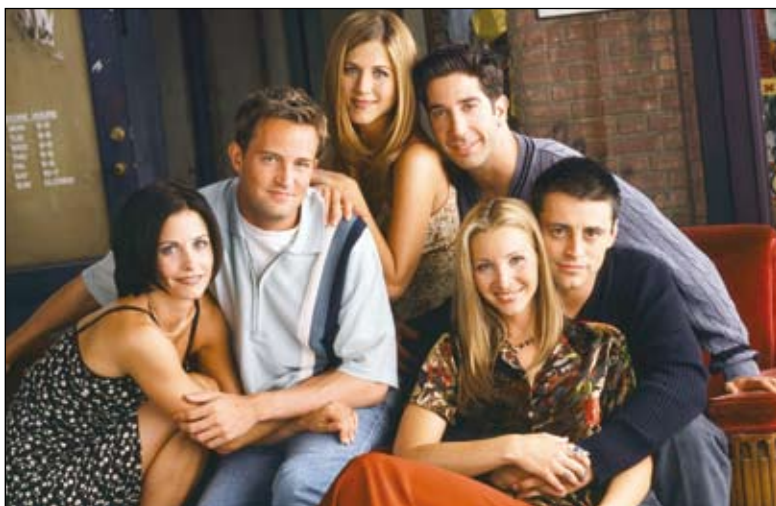
Richthofen síremléke

Ismert filmek egy kicsit másképp

Az alábbiakban olyan filmekről szólnak, amelyek más megvilágításban elevenednek meg, musical, színpadi produkció készül belőlük

Musical a Bajos csajokról

Több mint tíz év telt el a Lindsay Lohan, Rachel McAdams, Amanda Seyfried, Lacey Chabert, Lizzy Caplan, Tina Fey és Amy Poehler főszereplésével készült Bajos csajok bemutatása óta, de Hollywoodot még mindig foglalkoztatja a tinidráma. Három évvel ezelőtt már szó esett arról, hogy musical készül a filmből, a 2004-es tinifilm forgatókönyvírója, a Ms. Sharon Norburyt alakító Tina Fey ezt nemrég meg is erősítette. Arról számolt be egy sajtótájékoztatón, hogy zeneszerző férjével, Jeff Richmondal már dolgoznak a Bajos csajok-musical megvalósításán, a projektben pedig közreműködik Nell Benjamin dalszerző is. Minden bizonnyal tehát új fényben kerül bemutatásra Cady Heron és a Plasztikok története.

Rajongóktól a rajongóknak

Az 1994 és 2004 között futott Jóbarátok egy életre belopta magát a rajongók szívébe. A világszerte népszerű sorozat színészei nemrég összeálltak egy különleges rész erejéig, és habár a sorozat kedvelői reménykedtek abban, hogy talán egy teljes évadra is visszatérnek a nagy kedvencek, erre, úgy tűnik, mégsem kerül sor. Eli Golden író, rendező viszont maga köré gyűjtött lelkes rajongókat, és elhatározta, hogy életre kelti a vígjátéksorozatot. Ötlete gyümölcsözőnek bizonyult, amikor ugyanis a chicagói Sketch Comedy Fesztiválon bemutatásra került a darab, nem volt kétséges, hogy annak színpadon a helye. A siker próbák sorozatát indította meg, júniusban és júliusban pedig Chicagóban játsszák a sorozat első évadát összegző kilencvenperces musicalparódiát. Eli Golden maga is a sorozat rajongója, erről szolt egy interjúban is:

– A Jóbarátok az a műsor, amit esténként lefekvés előtt nézni szoktam, így természetesen nagyon sokat jelent nekem. Ugyanakkor nagyon szeretem a musicaleket is, így az volt a célom, hogy zenés előadás formájában meséljem el ezt a nagyszerű történetet, de közben hű maradjak az eredeti forrásokhoz. Ez tehát egy musical lesz rajongóktól a rajongóknak – magyarázta a rendező a projekt kapcsán, és mint mondta, három éve készül álma megvalósítására lelkes segédjeivel.

Willy Wonka csodálatos világa

A legtöbben valószínűleg a Johnny Depp főszereplésével készült, Tim Burton rendezte 2005-ös filmből, a Charlie és a csokigyárból ismerik a kis Charlie és Willy Wonka történetét, holott az sokkal régebbre nyúlik vissza. A népszerű író, Roald Dahl regényének köszönhetően 1964-ben jutott el kicsikhez és nagyokhoz. A sztorit először 1971-ben vitték filmvászonra, de igazán csak 2005-ben vált ismertté Burton és Depp által, pláne annak köszönhetően, ahogyan a színész megformálta a kissé flúgos csokigyárost. A továbbiakban a történetből 2010-ben opera készült, 2013-ban pedig egy színpadi adaptáció, amelyet a londoni West End Színházban mutattak be Sam Mendes rendezésében, ezúttal azonban egyenesen a Broadwayen debütál majd. Egyébként Dahl másik nagy sikere könyvéből, a Matildából is készült egy előadás 1990-ben, azután egy film Danny DeVito rendezésében 1996-ban, majd pedig egy újabb musical, amely 2010 óta nagy sikerrel fut.

Az új mentorok

Szeptemberben kezdődik meg a The Voice tizenegyedik évadának sforogtatása. Természetesen izgalomban és tehetséges, feltörekvő előadókban ezúttal sem lesz hiány. Ahogy azt már megszokhattuk, egy kicsit ismét átrendeződik a mentorok sora is, Pharrell Williams és Christina Aguilera távozásával ugyanis két hely megüresedik Adam Levine és Blake Shelton mellett. Míg a korábbi évadokban a bevett szokás az volt, hogy a nagy vörös székekben három férfi és egy női mentor foglalt helyet, ez hamarosan megváltozik, mert két hölgy kerül a kiadó helyekre, méghozzá **Miley Cyrus** és **Alicia Keys**, akik már alig várják, hogy új szerepben bizonyíthassanak. A műsor tizedik évada jelenleg is zajlik, a fináléra május 24-én kerül sor.

Hét új dalát mutatta be

Nemrég jelent meg **Sinead Burgess** új EP-je, a Wolf. A címadó szerzemény kislemezként már tavaly felkerült a legnagyobb videómegosztó portálra, videoklip azonban nem készült hozzá. Az EP-n a címadó Wolfon kívül a Dublin, az Outlaw, a Bones, a Top of The World, a Psycho, valamint Fickle Heart kapott helyet, utóbbiban Tom Jordan is közreműködött. Az ausztrál énekesnő legutóbbi lemeze 2009-ben, You Get Me címmel került az üzletek polcaira, és habár sokat kellett várni a Wolf című albumra, az ausztrál énekesnő korántsem tétlenkedett. Több új dalt is kiadott, kislemezként megjelent a Postcard, a Goodnight America, a Rearview Mirror, valamint a Youngblood Hawks közreműködésével készült Big City Lights. Emellett vendégként énekelt tyDi két dalában, a Racing Kitesben és a Box of Legóban.

Sanja Vučić képviseli Szerbiát

Magyarországon a Dal című többfordulós dalválogató végeredményeként derült fény arra, hogy az idei eurovíziós dalversenyre Freddie mehet a Pioneer című szerzeménnyel. Szerbiában az RTS közleményéből értesülhettünk arról, hogy a 61. Eurovíziós Dalfesztiválon **Sanja Vučić** képviseli országunkat a Goodbye (Shelter) című dallal, amelyet minden bizonnyal angolul ad majd elő. Sanja Vučić a ZAA zenekar énekesnője, egyesek szerint a szerbiai Amy Winehouse. A dalt Ivana Peters írta, és a nők felett elkövetett erőszak témáját taglalja. Az RTS szerint fontos a fiatal tehetségek bemutatása, Sanja Vučić pedig meglepetésnek számít úgy Szerbiában, mint Európában. Az idei eurovíziós dalversenyre Stockholmban kerül sor, az első elődöntőre május 10-én, a másodikra 12-én, a döntőre pedig 14-én.

Érkezik az új album

T. Millsszel 2009-ben ismerkedhetett meg a világ, amikor is az énekes kiadta első, Finders Keepers című bemutatkozó EP lemezét. Azóta Mills egyre népszerűbbé és tapasztaltabbá vált, nemrég például úgy döntött, hogy születési nevén, azaz **Travis Mills** néven folytatja karrierje építését. Legutóbbi lemeze két évvel ezelőtt, 2014-ben került az üzletek polcaira, így nem csoda, hogy rajongói túlkön ülve várták a folytatást, pláne tavaly nyár óta, miután T.I.-jal készített egy slágert Young & Stupid címmel. Azután ismét csendbe burkolózt az énekes, nemrég viszont bejelentette, hogy jöhet a visszaszámolás, a While You Wait című új stúdióalbuma ugyanis a napokban érkezik. Az album előfutára, a Don't Need Much már januárban megjelent egy dalszöveges videó kíséretében.

Kedves Bizi!

Rendszeresen olvasom a Jó Pajtást és a Bizalmas sorokat is. Úgy döntöttem, hogy én is jelentkezek a problémámmal, mert eléggé elkésérít. A többiek általában szerelmi problémával jönnek elő, nekem viszont a családommal kapcsolatos a problémám. Pontosabban az apukámmal. Mindig nagyon jól megvoltunk, én voltam a kedvence, sok időt töltöttünk együtt, mert segítettem neki a kertben vagy a műhelyében. Nemrégiben ünnepeltem a 14. születésnapomat, és azóta mintha ördög bújt volna bele. Teljesen megváltozott a viselkedése velem kapcsolatosan. Azt mondja, hogy nincs rám ideje, úgy tűnik, kellemetlen beszélgetnie velem. Csak akkor szól hozzám, amikor kritizál a barátnőik, az öltözködésem miatt, hogy hogyan viselkedek stb., stb. Legutóbb azt is megtiltotta, hogy bárhova is elmenjek. Régebben mehettem a barátnőimmel szórakozni, most meg nem! Igaz, sose maradtam sokáig, mostanában viszont megtörtént, hogy hajnalban jöttünk haza. Valójában nem értem, miért viselkedik most így velem. Miért változott meg ilyen hirtelen? Kérlek, segíts, adjál tanácsot!

„Pipi”

Válasz:

Sajnos pontos választ az apukád viselkedését illetően csak tőle kaphatsz. Ezért jó lenne, ha egy beszélgetést kezdeményeznél vele, megkérdezheted tőle, hogy mit tettél, ami miatt így megváltozott. Jó alkalom lenne arra is, hogy megbeszéljétek, mit is vártok egymástól, és meg egyeztetek a kimenőkről. Jó lenne, ha ebbe a beszélgetésbe anyukádat is bevonhatnád. Ajánld fel nekik, hogy heti egy alkalommal üljetek le együtt, és beszéljétek meg a történeteket, mi a gondotok egymással, de azt is, hogy mi volt a jó, és hogyan oldjátok meg a helyzetet. Ami apukád viselkedését illeti, mi csak feltételezhetjük viselkedésének az okait. De valójában semmi sem meglepő. Apukák milliói viselkednek a tiédhez hasonlóan. Csak az történt, hogy a születésnap buli után édesapád rádöbrent, hogy felnőtél, hogy nem vagy többé az ő szófogadó pici kislánya. Bizonyára olyan dolgokat tudott meg, hogy most nem tudja, hogyan viselkedjen veled. Rájött, hogy a korábbi viszonyotok, amikor még kislánként, gyerekként kezelt, most már nem megfelelő. Tiszta kell magában dolgokat, új viselkedési stílust kell elsajátítania,

ami mindkettőtöknek megfelel majd. Újra kell építenie az apaszerepet, hisz a szülői szerepek ugyanúgy változnak, nőnek mind, ahogyan ti is. Most már nagylányos apuka lett az édesapád. Hogy milyen az ennek megfelelő viselkedés, csak most fogja megtanulni, és hogy mit is fog elsajátítani, tőled is függ. Próbálj meg olyan tevékenységeket találni, amiben mind a ketten megtaláljátok magatokat, együtt töltitek az időt, beszélgettek, megismeritek egymást. Neked is változtatnod kell a viselkedéseden, hisz nem vagy már kislány. Ha jobban megismer, és belátja, hogy te egy felelősségtudó fiatal személy vagy, elfogad, becsülni fog, és jól megértitek majd egymást. A megértést pedig építeni, ápolni kell.

Kedves Bizalmas sorok! A barátnőimmel rendszeresen olvasom a Bizit. Remélem, hogy nekem is segítesz! Hatodikos lány vagyok, és a fiú is, aki tetszik, párhuzamos osztályba jár. Amint megláttam, rögtön megtetszett. A barátnőikön keresztül megtudtam a telefonszámát, és jelentkeztem neki. Soha nem szakította meg a vonalat, ha föl hívtam, válaszolt a kérdéseimre, és azt is megígérte, hogy jelentkezik, de sose hívott vissza. Szeretem! Mit tegyek?

Vackor

Válasz:

Kedves Vackor!

Szerencséd van, mert egy nagyon jól nevelt fiúval van dolgod. Emellett szégyenlős természetű lehet, de az is valószínű, hogy még egyáltalán nem érdeklik a lányok. Mindenestre ha nem tetszene neki a dolog, nagyon röviden intézné a beszélgetéseiteket, vagy durván elküldene egy helyre. Úgy látszik, neki még nem jött el a szerelem ideje, vagy már foglalt a szíve. Amit megtehetsz, az az, hogy megpróbálsz finoman „beszívárogni” a társaságába, hogy minél jobban megismerhessétek egymást (biztosan van közös ismerősök, akivel elmehetsz oda, ahol gyülekeznek, ahol barátkoznak), vagy békén hagyod a fiút, és keresel magadnak más társaságot, más szimpátiát. Én a te helyedben a következő lépést rá hagynám, ő tegye meg. Addig is barátkozzál az iskolatársaiddal. Biztos, hogy nagyon gyorsan lesznek új szimpátiáid, és mások iránt is fellángol a szerelem tüze a szívedben.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol

ILLIK TUDNI, HOGY MI ILLIK

A hódítás művészetét, az udvarlást lehet és kell is tanulni

Múlt heti számunkban az udvarlás témakörét vezettük fel, ígéretünkhöz híven folytatjuk a témát.

Sok kultúrában – bizonyos, nálunk fejlettebb országokban is tapasztalható – már a serdülőkor előtt felkészítik a fiatalokat a másik nemmel való találkozásra, a kapcsolatépítésre, hiszen az életünkben a legszebb és legboldogabb élményeket itt éljük át. De ezért tenni kell, és nem is keveset. Ezért született meg az udvarlás, ezért szükséges a nő és férfi között az érzelmi kötelék kiépítésében az, hogy akarjunk, tudjunk a másik kedvére beszélni, tenni, viselkedni.

Az óvodáskorra visszaemlékezve – ezt nem mi látjuk, szülők, rokonok mesélik el családi

sztorizgatások alkalmával – szóba kerülnek igazán pikáns édes hódítások, csábítások, a nemi szerep gyakorlásának finom elemeivel. Azok még ösztönből, nem tudatos stratégiaként indulnak be a másik nem iránt. Aztán ez elfelejtődik, elcsendesedik a kreatív tudásvágy, és marad egy úr, amit a serdülőkor beköszöntével akar az egyén betölteni. Nem figyelve a pasztellszínekre, a finomságokra, a lelki egymásra találásra. Úgy érzi az ifjú, hogy már én vagyok a nő/férfi, aki mindent megtehet, és meg is tesz. Ez a mindenki által ismert és átélt érzés (mindenre képes vagyok, mindenre alkalmas vagyok, mindent megtehetek) nem egyértelműen csak pozitív részekből áll, a negatív érzések is legalább ennyire erősek.

Szakemberek szerint ez nagyon megtévesztő ördögi firtor! Kihagyni az iskolás évekből, mondjuk, az ötödik, hatodik és még a hetedik osztályt is, és már a negyedik után a nyolcadik osztályba jutni. Ugye, ez egy kicsit vicces? A kapcsolatban kihagyni egy fontos állomást talán nagyobb törést okozhat, mint egy-egy osztály elvégzése nélkül magasabb osztályba lépni. Épp ezért fontos, hogy szülőikkel, tanárokkal, olyan felnőttekkel, akikben megbíztok, beszélgessetek az udvarlás mozzanatairól, azaz a másik nemhez való közelítés gyakorlatáról. Biztosan sokat nyertek ezáltal, elsősorban önbizalmat, mert beláthatjátok, hogy hozzáátok hasonló cipőben járt szinte minden egyes ember a ti korotokban.

Hajrá!

LELKIZZÜNK

Tavasszal tényleg jön a szerelem?

A hűvösebb tavaszi napok olyan érzést kelthetnek bennünk, hogy még messze a kellemes idő, de már maga a tudat, hogy lassan elmúlni látszik a tél, jó hatással van ránk. Mindannyiunk számára ismerős lehet, hogy tavasszal gyakran a szerelem is beköszönt a hétköznapijainkba. Felmerül a kérdés: vajon tényleg tavasszal jön a szerelem, és miért pont a tavasz van ránk ilyen hatással?

Az őszi és téli időszakban az emberi szervezet a természettel összhangban igyekszik tartalékolni, és a tartalékokat egyenletesen beosztani. Lecsökken a napfényes időszak, jóval kevesebb időt töltünk friss levegőn, az idő hidegre és csapadékosra fordul. Ezzel ellentétben tavasszal a természetre jellemző zibongás mintha rajtunk is eluralkodna. Környezetünk ébredezni látszik, színekkel, energiával és melegséggel telik meg minden. Ezekre a változásokra mi is reagálunk. Miután túl vagyunk a tavaszi fáradtságon, mintha minden változásra nyitottabbak, befogadóbbak lennénk. Dr. Simon Lajos, a SOTE Pszichiátriai Klinikájának professzora szerint a tavaszi éberség egyszerűen megmagyarázható: „A tavaszi ébredésre a szervezet, ezzel együtt a lelki világ is pozitívan reagál.” A tavaszi fáradtság helyét egy idő után erősebb érzelmi éberség veszi át. A természetbeli változásoknak köszönhetően testünk-lelkünk is felébred téli álmából, vagy legalábbis nyugalmi állapotából. A napfény hatására pedig a már korábban említett hormonok is elkezdnek termelődni, vagyis növekszik a szerotonin szint, s ennek köszönhetően a boldogságérzetünk is emelkedik.

Ezeknek a változásoknak az eredménye, hogy jobb formába kerülünk. Nem is csoda, hogy mindez érzelmeink világában is változást jelent, hiszen azok szoros kapcsolatban állnak hormonjainkkal. Az ébredező, megújuló természet arra ösztönöz bennünket, hogy minél több időt töltsünk friss levegőn. A meghosszabbodott napfényes időszakok hatására kibújunk a házból, mihamarabb lehetőség nyílik több, a szabadban közösen eltöltött időre és programokra. Az ilyen helyzetekben pedig fogékonyak vagyunk a változásokra, s ez alól pozitív érzelmeink és a szerelem érzése sem kivétel. Ezek a természettel kapcsolatos változások kétségtelenül hatással vannak lelki világunkra is, sokkal inkább befolyásolnak bennünket, mint mi azt gondolnánk. Ilyenkor nyitottabbá, felszabadultabbá válunk, így nagyobb eséllyel indulnak nálunk azok a személyek, akik ismerkedni szeretnének velünk, sőt mi magunk is nyitottabbak vagyunk az ismerkedésre, flörtölésre.

Kis Laura

TESZT

Haragtartó vagy?

- 1. A pincér véletlenül leönti a vadonatúj ruhád. Hogyan reagálsz?**
 - a) Ugyan, bárkivel előfordulhat! (0)
 - b) Kifizettetem a tisztítást. (2)
 - c) Ebbe az étterembe sem jövök többet! (4)
- 2. Egyik partin egy ismerős lány túl sokat törődik a fiúddal, át is öleli. Zavar?**
 - a) Természetesen! Az a kígyó el akarja csábítani a páromat. (4)
 - b) Nem igazán. Tudom, hogy sokan kedvelik. (0)
 - c) Addig nem, amíg mindössze egy ártatlan flörtölésről van szó. (2)
- 3. Az áruházi tömegben valaki véletlenül a lábadra lép. Elfogadod a bocsánatkérést?**
 - a) Persze, hiszen egyetlen lépést sem lehet nyugodtan megtenni. (2)
 - b) Persze, de azért jobban figyelhetne! (4)
 - c) Igen, a bevásárlásokhoz ezek a kellemetlenségek is hozzátartoznak. (0)
- 4. Melyik mondással értesz egyet a leginkább?**
 - a) Aki nem velem, az ellenem van! (4)
 - b) Előbb gondolkodj, aztán beszélj! (0)
 - c) Senki sem tökéletes. (2)
- 5. Egy kávézóban várod a barátnődet, aki megint elkésik. Megsértődsz?**
 - a) Nem, de azért rámcsöröghetne. (0)
 - b) Nem igazán, már megszoktam, hogy mindig megvár. (2)
 - c) Még jó! Miért nem tud egyszer pontosan érkezni? (4)

ÉRTÉKELÉS

0–10 pont: A toleráns

Optimista vagy, semmit sem veszel túl komolyan, és nem vagy haragtartó. Megérted a kifogásokat és a szabadkozást, mert nagy a szíved. Nem hagyod magad provokálni, kicsinyiségek miatt sosem húzod fel magad. Mottód: mindenki a hibái miatt válik érdekessé. Vigyázat, ha mindig megbocsátasz, azzal azt sugallod, hogy neked minden mindegy! Mondd meg, ha dühös vagy valakire, ezzel kifejezed, hogy komolyan veszel másokat.

11–21 pont: A racionális

Két lábbal állsz a földön, alapvetően nem vagy haragtartó. Megbocsátod az apró hibákat, hazugság esetén azonban részletesen meg akarsz beszélni mindent, hogy tisztán láss. Vigyázat, racionalitásod miatt hűvösnek, távolságtartónak tűnhetesz! Nem lehet mindent ésszel megközelíteni. Néha mutasd ki, hogy te is sebezhető vagy, így figyelemesebben és több tisztelettel bánnak majd veled!

22–32 pont: A haragtartó

Nagyon érzékeny és sértődékeny vagy. Ha bántanak, tanácsalannak és gyengének érzed magad. Könnyen válsz gyanakvóvá és haragtartóvá. Vigyázat, bizalmatlan hozzáállásod miatt nehéz veled bármit is megbeszélni. Hagyd, hogy a másik megindokolja a tettét. Így megértetted az összefüggéseket, és könnyebben meg tudsz bocsátani neki.

Mi az az érzelmi intelligencia?

Bizonyára már te is hallottál az érzelmi intelligenciáról, ami valakinek a lexikális tudását tükrözi. Az érzelmi intelligencia azonban az intellektusunknak csak egy részét méri, hiszen rengeteg másféle intelligenciáról beszélhetünk még ezen kívül. Például zenei vagy szociális intelligenciáról. Illetve létezik még egy igen fontos típusa: az érzelmi intelligencia.

Az érzelmi intelligencia (EQ) azt a képességet jelöli, hogy egy ember milyen jól tudja megérteni, kezelni a saját érzelmeit, valamint adott esetben átérzeni másokét. Akinek magas az EQ-ja, az érzékenyebb más emberek érzéseire, illetve szociálisan is aktívabb, és könnyebben alakít ki kapcsolatot emberekkel. Egyes felmérések szerint ez a legfontosabb intelligenciátípus. Néhány embernek természetesen adott meg, de aggodalomra semmi ok: az EQ-t lehet fejleszteni! Nézzük, hogyan:

Tudatosítsd az érzelmeid!

Mindenkinek vannak érzelmei, érzelmi világa. Ez néha lehet egy kicsit borúsabb vagy lehet éppen nagyon felhőtlen. Néha összeavaró lehet, ha az érzelmek kavalkádjában él az ember, így a legfontosabb, hogy megismerd magadat és az érzéseidet. Mindig tudatosítsd magadban, hogy mit érzel, ezáltal könnyebben megérthetsz másokat, sőt akár saját magadat is. Sokan nem figyelnek az érzéseikre a nap folyamán, csak elsiklanak felette. Mondogasd magadban, hogy mit érzel, például: „Ma hálás

vagyok” vagy „Az előbb nagyon rosszul esett az a megjegyzés, megbántott”.

Mások érzéseinek megértése

Néha nagyon nehéz mások helyébe képzelni magunkat, de nem lehetetlen. Ha meg akarod érteni mások érzéseit, vagy fel akarod fogni, hogy egy adott ember miért érez úgy, ahogy, akkor, bizony, alaposan oda kell figyelned az érzéseire. Ne habozz megkérdezni, hogy mi történt, mi bántja. Lehet, hogy anyukád nem miattad ideges, csak felbosszantotta a főnöke, vagy az osztálytársadnak egy bántó viccet mondtál, és ezért nem szól hozzád. Empátiának hívják azt a képességet, amivel el tudod képzelni vagy át tudod érezni azt, hogy mit érez egy másik ember.

Az érzelmi reakciók kezelése

Mindenki ideges néha, és mindenki átél már csalódást. Az érzelmek elfojtása nem jó dolog, de nem is árasztgatjuk az összes érzésünket minden percben a körülöttünk lévőkre. Ezért próbáljuk kezelni őket. Ne féljünk kimutatni az érzéseket, de három szempontot mindig vegyünk figyelembe: mikor, kinek, mennyire. Az önkontroll nagyon fontos, ezzel tiszteld meg saját érzelmeid és mások érzéseit is.

Mit érzel ma?

Az érzelmek kezelésébe beletartozik az is, hogy kontrolláld és kiválasztod őket. Ez nem

azt jelenti, hogy robotná kell válnod. De ha rossz kedved van, akkor könnyen átváltoztathatod a hangulatod sokkal derűsebbre. Vagy akár egy beszélgetéssel is megválaszthatod a hangulatod, így máris más lehet a végeredménye az adott helyzetnek.

Az EQ fejlesztése

Az érzelmi intelligenciánk a korral fejlődik és változik, erősödik. Azoknál a felnőtteknél, akiknél ez nem fejlődik ki, az érzelmek kimutatása nagyon egyszerű, olyan, mint a kisbabáknál: sírás, hisztizés, kiabálás.

A kisgyermekkor után a legjobban tinikorban fejlődik az EQ, hiszen ebben az időszakban rengeteg új emberrel és szituációval találkozunk. Ezeket az érzéseket ne utasítsd el! Tudatosítsd őket, és ne félj megismerni más emberek érzelmeit. A másokra való odafigyelés nagyon fontos. Ezáltal rengeteg dolgot fedezhetünk fel akár magunkban is.

Értsd meg és éld át az érzéseket, így könnyebb lesz kezelni a mindennapi helyzeteket!

A hajvasalás nagyon ártalmas lehet

Hiába divat a göndör haj, sokan vasalják a hajukat, hogy szép egyenes legyen. Lássuk, milyen problémákat okozhat a hajvasaló használata.

Azonkívül, hogy a vasaló segítségével szép sima haját tudsz készíteni magadnak, a haj szerkezetét rendkívül roncsolja a meleg, kiszárad tőle, és spröd lesz. Ha nem vigyázol, akár annyira megégetheted, hogy le kell vágtatnod.

Hogyan csökkentsd a káros hatásokat?

- Heti két alkalomnál többször ne használd a hajvasalót!

- Csak akkor fogj hozzá, ha már megszáradt a hajad.

- A hajszáritást felejtse el hajvasalás előtt, a kettő hatása együtt ugyanis még nagyobb problémákat okozhat.

- Használj hajvégápoló szerumot!

- Hetente legalább egyszer tegyél fel hajpakolást!

- Száraz hajra való sampont használj, mivel előbb-utóbb úgyis megjelennek a száraz hajvégek.

- Vasalás előtt ne használj hajlakkot vagy hajszelét, mert ezt szinte beleégeted a hajszáladba a vasalóval.

- Ne hagyd sokáig a tincsed a hajvasalón, mert könnyen leégetheted.

Mínél kíméletesebb egy hajvasaló, annál drágább. De inkább áldozz rá egy kicsit többet, mint hogy egy kellemetlenség miatt kényszerből rövid frizurára kelljen váltanod.

Veszélyes baktériumok a telefonodon

Kutatások szerint a mobilok 16%-a E. coli baktériummal szennyezett. A jelenség egyszerű magyarázata az, hogy vannak, akik mosdóhasználat után nem mosnak kezet.

Az alapvető higiénés szokások hiánya sok fertőzésért és járványért felelős. Már egyetlen alaposabb kézmosás megkímélhetne minket a bakteriális eredetű fertőzéstől vagy annak terjesztésétől. Ez azt jelenti, hogy azok, akik nem tartják be a higiéniai szabályokat, kórokozókat terjesztenek, és nemcsak a telefonjuk szennyeződik be, hanem minden, amihez hozzáérintnek.

Az E. coli baktérium igen ellenálló, órákig életképes marad akár a kézen, akár más felületeken, főleg meleg körülmények között (például okostelefon kijelzőjén). Ráadásul a baktérium könnyen átvihető más felületekre: ajtókilincsekre, billentyűzetre, ételre, másik emberre, és ugyanígy visszakerülhet hozzád

is. Vagyis ha már beszenyeztetted a telefonodat, hiába mosol kezet, ha újra használod a telefont, ismét érintkezel a baktériummal.

Egy korábbi tanulmányból már kiderült, hogy a fiúk keze általában piszkosabb, mint a lányoké. Ráadásul a fiúk gyakrabban „felejtenek el” kezet mosni a nyilvános mellékhelyiség használata után, ellentétben a lányokkal, akik jobban odafigyelnek a személyi higiéniaira.

Mielőtt vegyvédelmi ruhát húznál magadra a telefonod miatt, ne feledd, hogy van egy igen egyszerű módja annak, hogy elkerüld a fertőzést terjesztő kórokozókat: a mellékhelyiség használata után mindig moss kezet meleg, bő, szappanos vízzel, legalább 20 másodpercig! Otthon pedig nem árt kézmosó fertőtlenítőszert is bekészíteni. Ne feledd el soha az alapos kézmosásról az ujjak között, a körmök alatt is! Ha nem áll rendelkezésre víz és szappan, akkor használj alkoholos kézfer-

Ne dobd ki! Hasznosítsd újra!

Nem minden hulladék, ami annak látszik! Mielőtt a szemétkosztba dobnád a banánhéjat vagy épp az elárvult zoknit, olvasd el tippjeinket!

Használt alufólia

A gyűrt alufóliát dörzsoszivacs-ként hasznosíthatod újra. Formázz belőle kézre álló gombócot, és tisztítsd meg vele a zsíros edényeket!

Banánhéj

Ha szereted a banánt, azzal a rózsáid is jól járnak, a banánhéj ugyanis kiválóan alkalmas a rózsák trágyázására. Nincs más dolgod, mint a bokrok tövében elásni a héjakat.

Post-it

A feleslegessé vált jegyzeteket tartalmazó post-itekek könnye-

dén kitakaríthatod a számítógéped billentyűzetét. Csúsztasd a cetlik ragacsos felületét a billentyűk közé, és lassan húzd végig: a résekben összegyűlt por és morzsa ráragad a cetlire.

Pukkanós fólia

A pukkanós fólia játéknak sem rossz, de alkalmas arra is, hogy a gyümölcsöket megóvd a megnyomódástól. Béleld ki pukkanós fóliával azt a rekeszt, amiben a gyümölcsöket szoktad tartani!

„Elárvult” zokni

Az elárvult zoknik kábelrendezőként kezdetnek új életet. Vágd ki a zokni orrát, húzd rá a kábelekre, így búcsút mondhat az a ronda, kócos kábelrengetegnek.

Fém edényszárító

Egy használt fém edényszárító jó szolgálatot tehet az íróasztalon. Ha szükséges, lefújható vidám színnel: nagyszerű tárolóhelye a mappáknak, leveleknek.

Tedd zöldebbé a szülinapi bulidat!

Papírkalap, műanyag villa, csomagolópapír, műanyag eldobható pohár, lufik, papírszalvéta, lemosható műanyag terítő, tömördek mesterségesen színezett élelmiszer, agyoncukrozott levek – egy szülinapi parti általános kellei. De valóban szükséges ennyi szeméttel körülvenni magunkat?

Lufi helyett...

A vegyi anyagokkal kezelt léggömbök a folyóvizetekbe kerülve rendkívül veszélyesek az élővilágra, de környezetkárosító hatásuk nem kevésbé érvényesül a városzéli szeméttelpeken sem.

egyedi meglepetés: egy nagyobb gumibélyegző nyomatával, szója alapú tintával kifestett bevásárlószatyor szövetből. Kisebb gyerekek ajándékaiként mit szólnál egy házilag készített, illatosított, színezett gyurmakészlethez? Esetleg ajándékozz könyvet vagy természetes anyagból készült kézműveskellékeket.

Eldobható, műanyag abrosz helyett...

Érdemes félretenni az évek alatt összegyűlt partikellékeket, az olcsóbb poharakat, a ruhaszalvétákat, olcsó evőeszközöket,

Lufik helyett újrahasznosított krepp-papírból vagy korábban már használt csomagolópapírból készített nagyobb lampionokkal kitűnően lehet a szoba hangulatát fokozni.

Egészségtelen édességek helyett...

Ajándék gyanánt jó ötlet lehet valamiféle házilag készített

mindenféle használható konyhai eszközt. Ezek a külön-külön jól használható, valamikori készletek egyes darabjai jó szolgálatot tesznek egy-egy buli alkalmával. Műanyag evőeszközökre semmi szükség, ha kézzel is fogyasztható enniával, „felmarkolható” szendvicsekkel készülsz a jeles alkalomra.

Tornáztasd meg az elmédet!

Lehet, hogy orvosi szempontból az agy nem számíthat izomnak, mindazonáltal erősíthető. Ezekkel a trükkökkel észrevétlenül megnövelheted az agyad kapacitását, ami segítségedre lesz a napi rutin dolgok megjegyezésében vagy a tanulnivalók elsajátításában. Egy-két-há...! Indul a szürkeállomány dúsítása!

Óracsera

Vedd le a karórát a csuklódról, és hordd egy darabig a másikon! Egy ilyen apró változtatástól megélné a gyümölcset.

Felfedezőút

Reggelente közelítsd meg a sulidat más-más útvonalon! Aki nem rutinból sétál, annak

az agya automata üzemmódból átkapcsol a gondolkodásra.

Vacsorázz bátran!

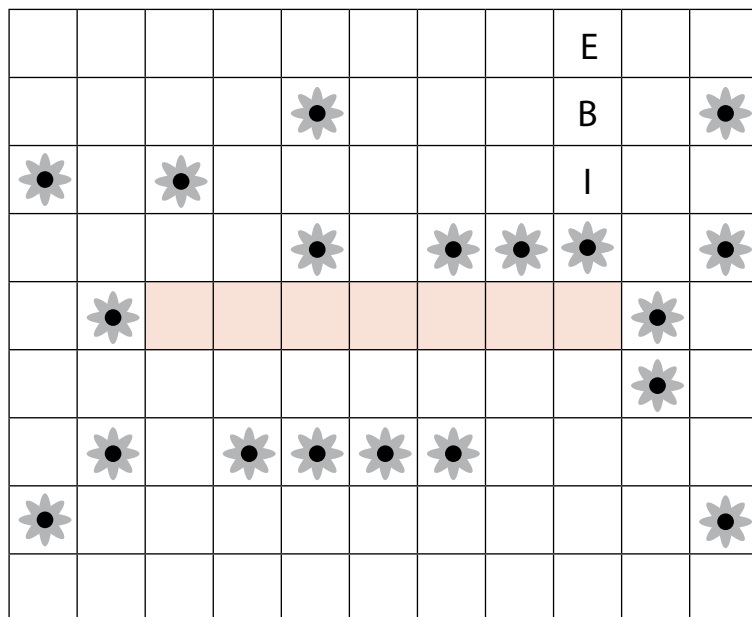
Ne sokat, hanem jól! Hétvégén ne ugyanazt a pizzériát nyúdd a barátaiddal. Válassz találmásra a telefonkönyvből egy izgalmas nevű éttermet! A szokatlan környezetnél és az új ízeknél az orvos sem írhat fel jobb érzékentőt!

Csökkentsd a telefonszámlád!

Mostanáig órákat járatad a szádat a telefonon, igaz? Hát ennek vége! Írj barátaidnak részletes és szemléletes beszámolókat e-mailben! A gondolatok rendszerezése és formába öntése körülbelül annyit jelent az agynak, mint a testnek egy kiadós kocogás.

REJTVÉNY

Berakós rejtvény

- A feleségem zongorázik, a fiam trombitál, a lányom hegedül.

- És te?

- ...

A választ megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: ÁÖ, ÉT, IS, RL, RÓ, SN, TA, TF, UÁ.

Hárombetűsek: EBI, KÉR, ÓSÁ, TOR, YLU.

Négybetűsek: LIBA, LÓVÉ, NOTA, SZÓR, VETŐ, ZOLI.

Ötbetűsek: ELÉBE, MIZUV, ÖCSID.

Hatbetűsek: BÉRENC, KALAND, LEGYŰR.

Nyolcbetűs: LEGURÍTÓ.

Kilencbetűsek: UNITÁRIUS, VÁRDARÓCI.

Tizenegy betűsek: BÁCSFÖLDVÁR, SZÉKELYKEVE.

Betűrejtvények

1
SZM SZM

2
 $\frac{3}{4}$ EGOLM

3
P V
A Á

4
V^A
KO DOOO

5
+ ÖLL

6
GY GD
E

7
SZRLMS

8
 $\frac{TTT}{2}$ NY

Ölelkező szavak

1
SZITA

FÉK

2
MEZŐ

BÓDÉ

3
SZAMÁR

FOK

4
VILLANY

BEFŐTT

Keress olyan szavakat, amelyekkel mind a felső, mind az alsó szóval értelmes szót alkothatsz!

Keresztszavak

			SZ	M	E			
			Á	Á	L			
			M	R	T			
V	E	T			Ő	G	É	P
S	Z	I		A		Ö	T	Ő
P	A	L	Ó			T	E	L
			G	S	L			
			É	A	T			
			P	L	E			

Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy minden vízszintes és függőleges sor értelmes legyen!

Milyen mozgásforma illik hozzád?

Ha még nem sportolsz valamit, vagy már nem szívesen üződ jelenlegi mozgásformádat, akkor mindenképpen olvasd el ezt a cikket!

Sokan konditerembe járnak, aerobikoznak, csapatsportokat űznek heti egy-két alkalommal, ezektől remélve a testsúly és a fittség megőrzését vagy a testsúlycsökkenést. Kevesen tudják, hogy ezzel szervezetük épségét akár veszélyeztethetik is, mivel a kevés terheléshez szokott szervezetet a heti pár alkalommal végzett intenzív testedzés annyira igénybe

veheti, hogy az edzetlen ízületek, izmok könnyen megsérülnek, károsodnak.

A futást sokan szeretik, mert olcsó, egyszerű sport, amit szinte bárhol csinálhatunk. Szakemberek egybehangzó véleménye szerint azonban a legideálisabb mozgásforma heti 5 napon át napi fél- vagy egyórás gyakorlás. Ha a kondíciód már javult annyit, lehet gyorsítani a gyaloglás tempóján, majd egy hosszú, fokozatos rászoktatás után lehet elkezdeni futni. Célszerű beszerezni egy jó futócipőt, mert így kevesebb veszélynek teszed ki a bokádat.

Ha nem lenne szimpatikus a futás, akkor egy másik népszerű sportot ajánlunk figyelmetekbe: a biciklizést. A biciklizés az egyik legkiválóbb sport, és szórakoztató szabadidős tevékenység is egyben. Főleg a láb- és a farizmokat dolgoztatja meg, bár kis mértékben a felsőtestet is igénybe veszi, hiszen valamivel kormányozni is kell.

Ha nem a szárazföldi sportok híve vagy, akkor ott van a népszerű úszás. Az egyik leghatékonyabb mozgásfajta, hiszen az összes izmot egyszerre mozgatja meg. Túl súlyosan, de gerincproblémákkal is úszhatsz, hiszen nem terheli túlságosan sem a gerincet, sem a lábadat. Javítja a rugalmasságot és a testtartást is. Ráadásul kifejezetten frissítő!

Mindegyik labdajáték hatalmas népszerűségnek örvend mindenhol, és főleg a karizmokat, illetve a lábadat erősíti. Nemcsak az izomzatod fejlődik vele, hanem a csapatszellemed, a kitartásod és az önuralmad is fejlődik, emellett a csapatsportok tökéletes szórakozást is nyújtanak.

A művészből, jó ritmusérzékűeknek megemlíteném a táncot is. Rengeteg formája létezik, de akár párban, akár egyedül táncolsz, a tánc minden izmodat megmozgatja, erősíti, formálja, és nagyszerű szórakozás is.

Ha szereted az állatokat, akkor a lovaglást neked találták ki! Összhangban mozogni a lóval, megtartani és irányítani őt igazi művészet. Hihetetlen módon javítja a tartásodat.

Ha már végképp nem megy semmi, ha otthonülő típus vagy, akkor is mozognod kell! Az ugrókötelezést nemcsak ugrálva, hanem lépegetve is végezheted. Ha súlyosabb vagy az átlagnál, inkább lépegess, ha egyébként gyakorlott vagy a mozgásban, nyugodtan ugrálj.

„Eszméletlen” Ronaldo

Kétéves korában már focizott, hatévesen pedig kirajzolódott mozgástehetsége, majd zsenialitása a sportban. Ennek ellenére sem álmodhatta, hogy felnőttként a világ egyik legnépszerűbb és minden idők legjobban fizetett focistája lesz.

Kitalálhattátok, hogy a 31 éves Ronaldóról van szó, aki tavaly eszméletlen összeget keresett össze: 79,5 millió dollárt. Elképzelni is nehéz, mennyi pénz ez! Hozzá hasonlóan sok focistának: Messinek, Ibrahimovićnak, Mourinhónak jókora a bevétele, nem csoda, hogy szegényebb

országok felnövekvő nemzedékei a sportban, azon belül is a labdarúgásban látják gyors meggazdagodásuk, remek felnőttkori életük lehetőségét.

Biztos, hogy nem könnyű felverekedni magunkat, ám tartuk mindig szem előtt, hogy nagyon-nagyon keveseknek sikerül ilyen magasságokig eljutni! Dzsudzsák Baláznak, az egyik legjobban fizetett magyar focistának pl. 2,5 millió euró körüli az évi bevétele. Ronaldo ennyi pénzt 1385 perc, azaz 23 óra alatt, majdnem egy nap (!) alatt megkeres.

KÁROS SZENVEDÉLY

Miért könnyű rászokni?

Sokáig azt gondolták, hogy a dohányzás nem több mint egy egészségre káros szokás, amit belátással bíró felnőtt bármikor képes abbahagyni. Mára már bebizonyosodott, hogy a dohányfüstben található egy olyan vegyület, amely a központi idegrendszerre való hatása miatt függőséget alakít ki. Ez a vegyület a nikotin, amely felelős a dohányzásra való rászokásért és a függőség fennmaradásáért.

Mely anyagok kerülnek a dohányos tüdejébe?

Kátrány. Igen, pontosan ugyanaz, amit az útépítéskor használnak. Észrevetted, hogy a dohányosok fogai sárgák? Ezt a dohányfüstben lévő kátrány okozza.

Hidrogén-cianid. Ezzel az erősen mérgező vegyülettel általában patkányokat tesznek el láb alól, illetve a második világháborúban vegyi fegyverként is használták.

Benzol. Gázolaj hőbontásával is előállítható, és bizonyítottan karcinogén (vagys rákkeltő).

Aceton. Ami a körömlakkot is könnyűszerrel leoldja, az kerül a tüdőnkbe dohányzáskor.

Formaldehid. Különböző preparátumok konzerválására használják, az iparban gombaölő szerként, illetve fertőtlenítőszerként, valamint néhány ragasztóban is megtalálható.

Ammónia. Tisztítószerekben is megtalálható, igen büdös vegyület.

Szén-monoxid. A kipufogógázban jelen van csakúgy, mint a cigarettafüstben. Erősen kötődik a hemoglobinhoz, így gátolja a vértestek oxigénfelvételét.

És ott van még a jól ismert **nikotin**, az átkozott vegyület, amely súlyos függőséget okozva megnehezíti a leszokást a dohányzásról.

Mindez talán elég ok arra, hogy megfontold, érdemes-e dohányozni.

Az érettségien megkérdezi a tanár egyik diáktól:

– Melyik nagy folyó folyik keresztül Németországon, és mi a neve?

A diák kihúzza magát:

– Németországon több nagy folyó folyik keresztül, és a nevem Kovács.

*

Vidéki kislány felel az ókori történelemből.

– Mondd meg szépen, kivel harcolt Akhilleusz a trójai csatában?

– Plutóval.

– Egyáltalán nem! Törd még a fejed!

– Néróval.

– Szó sincs róla.

– Akkor Hektorral! De hogy valamelyik kutyánkkal, az biztos.

*

Pistike felel földrajzórán:

– A Földet leginkább egy lúdtóhoz hasonlíthatjuk.

A tanár közbeszól, hogy „tjuk”.

Erre Pistike:

– A Földet leginkább egy tyúktóhoz hasonlíthatjuk...

*

– Az én kisfiam rendkívüli gyerek, tele van eredeti ötletekkel. Igaz, tanár úr?

– Ó igen, különösen ami a helyesírást illeti.

*

– Te, Gizike, nagyon szépen fejlődik az osztályod! Arra a kérdésre, hogy ki volt a legnagyobb királyunk, már csak nyolcan írták, hogy a Burger King!

*

Történelemórán a tanár kérdezi, hogy ki tudja megmondani, hány dűlás volt Magyarországon?

Pistike jelentkezik, majd magabiztosan vágja rá:

– Három! Tatárdűlás, törökdűlás, felszabadulás.

*

Diák levele szüleihez:

Drága szüleim, küldjete 500 dinárt, hogy megnyugodjak, nincsenek anyagi gondjaitok.

*

Kémiaórán a tanár kérdezi:

– Na gyerekek, ha beledobom az aranygyűrűmet a savba, szertetek feloldódik?

– Nem, tanár úr.

– Nagyon jó! És miért nem?

– Mert akkor be sem dobná...

*

– Pistike, most Arkhimédesz törvényéről foglak kérdezni – szólítja fel a kis Pistát a tanár:

– Mi történik, ha beleülsz egy vízzel teli kádba?

– Megszólal a telefon.

*

Tanév kezdete van, leküldi Isten Szent Pétert a Földre, hogy nézze meg, mit csinálnak az egyetemi hallgatók.

Jár-kel Szent Péter, s mikor visszamegy, kérdi tőle Isten, mit látott.

– Hát, az orvosi egyetemen tanulnak, a jogon úgyszintén. De a műegyetemen... csak buliznak.

Év közepén megint leküldi Szent Pétert, majd újból kéri, mondja el, mit látott.

– Az orvosi egyetemen szakadtak bele a tanulásba, a jogon ugyanúgy. De a műegyetemen buliznak, lógnak, szórakoznak.

Év végéig többször megismétlődik a helyzet, mikor is vizsgaidőszak előtt megint lemegy Szent Péter, s mikor visszajött, kérdi tőle Isten:

– Nos, mit láttál?

– Az orvosin reggeltől estig, megállás nélkül tanulnak, izgulnak, a jogon szintén.

– Hát a műegyetemen?

– Ott már csak imádkoznak...

– Imádkoznak? Jó! Akkor ezeket átengedjük.

„Internetmörfi”

A híres Murphy-törvényt (Ami elromolhat, az el is romlik.) mindannyian ismerjük. De mi a helyzet az „internetmörfi”-vel? Lássuk!

Alap internettörvény:

Ami lefagyhat, az le is fagy.

Noé kiegészítése: Ami nem fagyhat le, az is lefagy.

Henryke kiegészítése: Ha mégsem fagy le, akkor megszakad a kapcsolat.

Az 500 MB-os alaptörvény:

Ha egy fájl 500 MB, akkor a kapcsolatod 499 MB-nál szakad meg.

Az 500 MB-os alaptörvény folyamánai:

– Ha nem szakad meg a kapcsolat, akkor hibás lesz a letöltött fájl.

– Ha hibátlan a letöltött fájl, akkor ismeretlen tömörítővel van összecsomagolva.

Henryke kiegészítése az 500 MB-os alaptörvényhez:

Ha a fentiek közül az egyik sem igaz, akkor a letöltött fájlt másnap megtalálod valamelyik újság CD-mellékletén.

A letöltés törvényei:

– Minél tovább tart letölteni egy szoftvert, annál esélyesebb, hogy nem fog futni.

– Minél gyorsabban sikerült letölteni egy szoftvert, annál esélyesebb, hogy hibás lesz a letöltött fájl.

E-mail-törvények:

1. A címet mindig elgépeled.
2. Ha nem gépeled el, akkor a cím már nem létezik.
3. Ha él a cím, akkor nem válaszolnak.
4. Ha mégis válaszolnak, akkor viszont már későn.
5. Ha ezek közül egyik sem igaz, akkor tegnap már megbeszéléstek MSN-en.

Gorgo „ingeny”-törvényei:

- Ha a neten azt látod, hogy valami ingyen van, akkor biztos lehets benne, hogy sokba fog kerülni.
- Ha mégis ingyen volt, akkor vírusos.
- Ha ingyenes, én nem vírusos, akkor trójai volt benne, csak nem vettéd észre.

Kiegészítés Gorgo törvényéhez:

A vírus vagy a trójai viszont tényleg ingyen volt.

A megtört ceruza

Vízzel telt üvegphárba dugjuk bele kissé ferdén a ceruzát, és úgy nézzük, hogy a víz felszínét is lássuk meg a pohár oldalát is. Két ceruzát látunk a vízben. Egyik a víz felszínén át látható, és erősen meg van törve, a másik a pohár oldalán keresztül. Ez kevésbé tört, és el van tolódva a levegőben levő ceruzához képest.

Azért jó, ha egyszerre látjuk mindkét ceruzaképet, mert könnyen megállapíthatjuk, hogy a víz felszínén át látott ceruza iránya mennyire tér el az eredetitől.

Mozgassuk kissé fel-alá a fejünket, akkor változik az ábrán 1-gyel jelzett ceruzakép törésének nagysága, eltérése az eredeti iránytól.

Ebben az esetben ugyanis a ceruza vízben levő részéről kiinduló fénysugarak más-más szög alatt esnek a víz-levegő határára, és a levegőbe kijutó fénysugár törésszöge, tehát iránya más-más lesz. Fejünk mozgása közben más-más irányban látjuk a ceruza víz alatti részét.

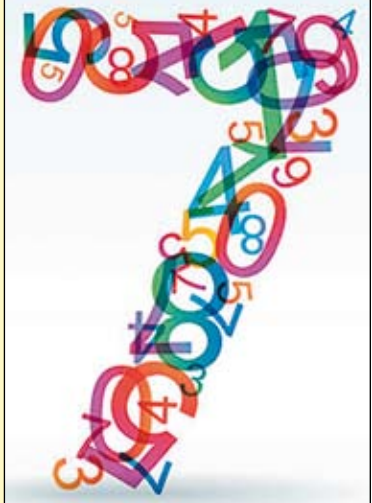
Tudtad-e?

A bűvös hetes

A mesék világában többször találkozhattatok a hetes számmal. Olvashattatok Hófehérkéről és a hét törpéről, a kecskéről és a hét kecskegidáról, a hétmérföldes csizmáról, heted-hét országról, a hét szűk esztendőről és egyéb „hetesekről”. De hallhattatok, olvashattatok az ókori világ hét csodájáról, a hét görög bölcsről is.

A babiloniak szinte megszállottjai voltak a hetes számnak. A holdhónapot négy hétnapos hétre osztották, s a hetedik napon babonásan rettegtek, nem mertek fontos munkához fogni. Rájöttek, hogy ha a természetes számsor első hét számát összeadják, eredményül 28-at kapnak, ami éppen a holdhónap napjainak száma. Hét jó és hét rossz szellemben hittek.

Az általuk ismert világot hét övezetre osztották. Amikor Babilon bölcs csillagásza az eget kémlelték, hét bolygót figyelhettek meg. A babiloniak igen

babonások voltak: bűvös zsinórt hordtak magukkal, amelyre hét csomót kötöttek, s ezekre mormolták a varázsimát.

A görögök is megismerték a babiloni csillagász-papok bölcsességét, ezért ők is hét bolygót emlegettek, amelyek szerintük a planéták. Ezek égi bolygásuk közben zenei hangokat hallatnak – a skála hét hangját –, ezt nevezték a szférák zenéjének.

Sz-f

JELES POÉNVADÁSZAT

ÁLLATI TITKOSÍRÁS

A titkosírás lényegében különféle agyafűrt jelek használata a mindenki által ismert betűk helyett. Ravasz módon, ezáltal állati titkosírással rejtettük el viccünk csattanóját.

Rendőrkék

Két rendőr találkozik és az egyik megkérdezi a kollégáját:

– Te, miért mindig ott állandó a főútnak, hogy a Föld forg?

A rendőr válaszol, megint a poén repertoriájára megfogalmaz:

A titkosírásban a különféle jelek, mintegy egy-egy betűt jelöl. Szükségképpen néhány betűt beírunk, a többi a te dolgod!

FEJTÖRŐ

Hajók az óceánon

Minden nap délben egy hajó indul el Le Havre-ból New Yorkba az Atlanti-óceánon. Ez a hajózási társaság ugyanebben a pillanatban New Yorkból Le Havre-ba is indít járatot. Az útvonalat mindkét irányban pontosan hét nap alatt teszi meg a hajók. Egy induló hajó hány szembejövővel találkozhat?

Megoldás: Két hajó találkozik az útvonalon, az egyik indulás pillanatában, amikor beérkezik a másik. A hét napos út során még hét hajó találkozik az útvonalon, az indulás pillanatában, amikor beérkezik a másik. A hét napos út során még hét hajó találkozik az útvonalon, az indulás pillanatában, amikor beérkezik a másik.

Találd ki!

A következő szavakban földrajzi neveket találsz elrejtve. Melyek ezek?

BABAKONYHA
KALAMAJKA
FEGYŐR
BEGERJED

KIEMELT DARABOK

A kép alá kiemelt öt részlet helyét kell megkeresned a rajzon. A négyzetáló segíti az azonosítást. A megfejtést betű-szám párokka adhatod meg.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Bizony, megmozgatta a fantáziátokat idei 9–10. számunk nyereménycérte, érdekes ötleteket dobta fel arra a témára, mit súghat a kis kenguru az anyja fülébe. Íme néhány lehetséges válasz: Benne vagyunk a Jó Pajtásban! Anya, mit szólnál hozzá, ha ebben az évben mi lennénk a húsvéti nyuszi, és mi vinnénk szét az ajándékokat?, mások szerint a húsvéti kívánságát támogatja éppen. Mosolyfakasztó válaszok ezek, gratulálunk hozzá! A beküldők közül a szerencse ezúttal a **szabadkai Miskolci Bálint**ra, a Majsai Úti iskola harmadikosára mosolygott, méghozzá a következő válaszáért: Anya, húzd ki magad, és mosolyogj – benne leszünk a jövő heti Jó Pajtásban! Könyvjutalmát május elején postázzuk.

Következő kérdésünk a képen látható ruházatra vonatkozik. Hogyan nevezzük ezt a combközépig érő kabátféleséget? Kiről kapta a nevét? Annyit elárulunk, hogy férfiak viselték, és leginkább a XIX. században terjedt el Magyarországon és környékén. A helyes választ mielőbb küldjétek el a címünkre, egy szerencsés olvasónk könyvjutalomban részesül. Jelentkezéseket április 13-áig fogadjuk levélcímünkön: **Jó Pajtás, Vojvoda Mišića 1., 21000 Novi Sad**, vagy a jopajtas.szerk@magyarszo.com e-mail címen. A beküldőknek felhívjuk a figyelmét, hogy nevük mellett tüntessék fel osztályukat, iskolájuk nevét és lakcímüket. Köszönjük!

Kosztolányi-évforduló Szabadkán

A szabadkai születésű jeles költőre, Kosztolányi Dezsőre emlékeztek március 29-én szülővárosában, méghozzá születésnapja alkalmából. Megkoszorúzták a Svetozar Marković Gimnáziumnál álló szobrot. A szabadkai Kosztolányi Dezső Diáksegélyező Egyesület minden évben megemlékezik az íróról. A KODE 25 éve, működésének kezdetétől büszkén viseli Kosztolányi nevét.

Két nappal később, 31-én 19 négyfős szabadkai és zentai csapat indult el bejárni Szabadkát, hogy az immár hatodszor megrendezett **Kosztolányi-talány** elnevezésű vetélkedő során felkeresse a Kosztolányi család nyomait a városban, feladatokat oldjanak meg egy-egy Kosztolányi-helyszínen. Idén ugyanis a Kosztolányi család volt a vetélkedő témája. A versenyzők ajánlott szakirodalmat kaptak a versenyre való felkészüléshez, így a tanulók a Szegény kisgyermek panaszait,

a Kosztolányi-életrajzokat és a Séta Kosztolányival című kiadványt olvasták. Az általános iskolások először kapcsolódtak be a rendezvénybe a középiskolások mellé.

t.r.

A világ legnagyobb képeslapja

A világ leghosszabb, egymáshoz illesztett képeslapokból álló óriásképeslapját rakták össze a kelet-kínai Santung tartomány Csinan városának diákjai – számolt be a helyi média a Guinness-rekordok között helyet kapott csúcscsúszóról. A terméket 10 ezer darab hagyományos méretű képeslap alkotja, amelyeket 10-szer 10 méteres négyzetekbe rendezve kapcsol-
tak össze. Az óriásképeslap 1394 méter hosszú.

Összeállításában két helyi iskola diákjai vettek részt, több mint harmincan 9 órán keresztül, dél-

után öttől másnap hajnali kettőig dolgoztak egy középiskola kosárlabdapályáján. A csinani önkormányzat és a posta által támogatott akció célja a több mint hétmillió város

turisztikai nevezetességei iránti figyelem felkeltése volt. A beszámolókat szerint a korábbi csúcstartók 6400 darabból állították össze a maguk képeslap-folyamát. (MTI)

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matiče srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormány

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

69 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap
■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (lapfajlagos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Viktor Rajnai Anita** ■ Állandó munkatársak: **Bence Erika, Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Kis Laura, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/475-400-8 ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.com